

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Carl Snoilsky
Alma Dikler

The image shows the front cover of a book bound in deep red leather. The cover is intricately decorated with gold-tooled patterns. A central, vertically oriented oval label with a white background and a gold border contains the author's name 'Carl Snoilsky' in a large, black, Gothic-style font, and the title 'Alma Dikler' in a smaller, black, Gothic-style font below it. The label is surrounded by a complex, symmetrical gold-tooled design consisting of interlocking floral and geometric motifs. The entire cover is framed by a wide, gold-tooled border. The spine of the book, visible on the left, also features gold-tooled decorative elements.

Litt.
Sv.

Ex. A

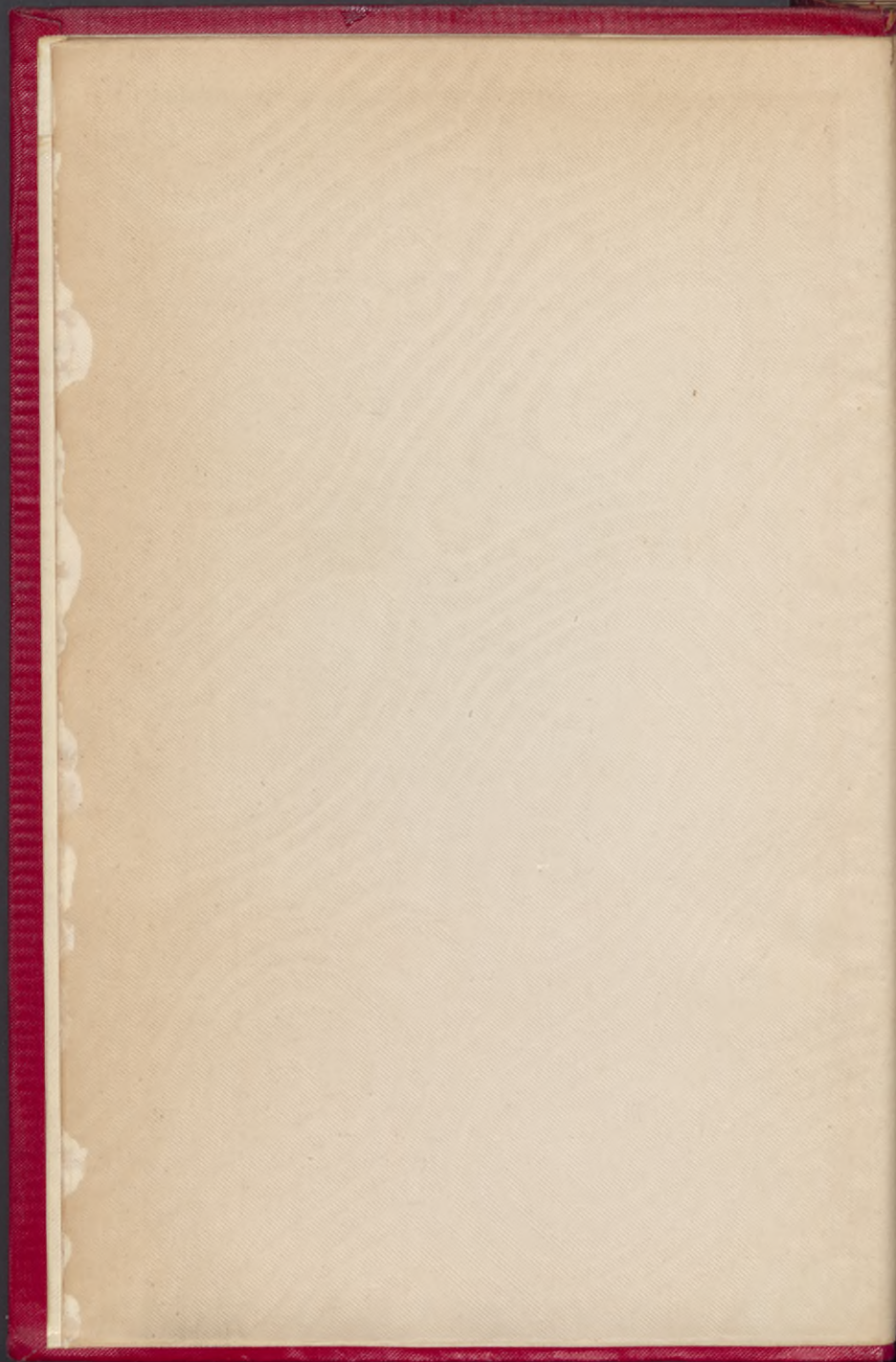

N. P. FEHRSSON
F. D. F. BONNIERS
BOKHANDEL
GÖTEBORG.

OTTO PLATIN

GÖTEBORG

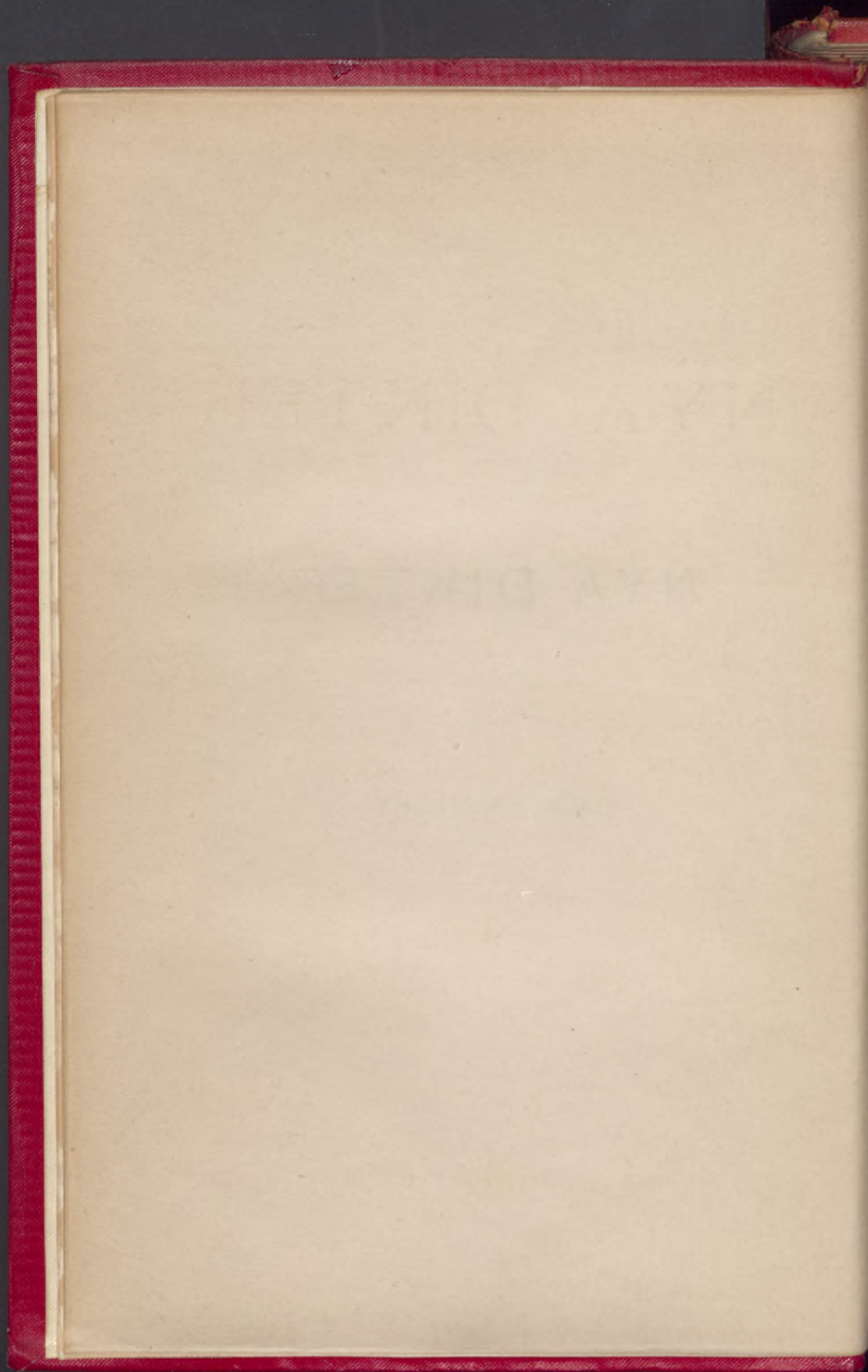

NYA DIKTER

AF

CARL SNOILSKY

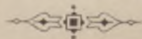
Ex. A

NYA DIKTER

1879-1880

AF

CARL SNOILSKY

STOCKHOLM
JOS. SELIGMANN & C:is FÖRLAG

STOCKHOLM, CENTRAL-TRYCKERIET, 1881.

INNEHÅLL.

Svenska bilder.

	Sid.		Sid.
Gamle Kung Gösta	1	Stenbocks kurir	57
Herr Jans likfärd	9	Brandklipparen	70
Christina	17	Hemkomsten	83
Vapenbröderne	33	Slotssherren	89
Erik Dahlberg	41	Hattar och mössor	98
I Ryssland	54	Den gamla Fröken	104

Sagor och syner.

Fylgjan	117	Den främmande fogeln	136
Napoleons ur	122	Läkaren	139
Kung Henriks jagt	126	Sterope	150
Afskedsdrycken	130	Målaren i Pompeji	154

I Afrika.

Alger	161	Militärbegrafning	188
I bibHoteket	165	Den unga generalskan	192
Österländskan	168	Biskra	196
Profetens ättling	171	Patriarken	199
Vid moskén	178	Villa Landon	201
Trappisten	181	Kustbild vid Tunis	204
Abdallah	185		

Tankar och toner.

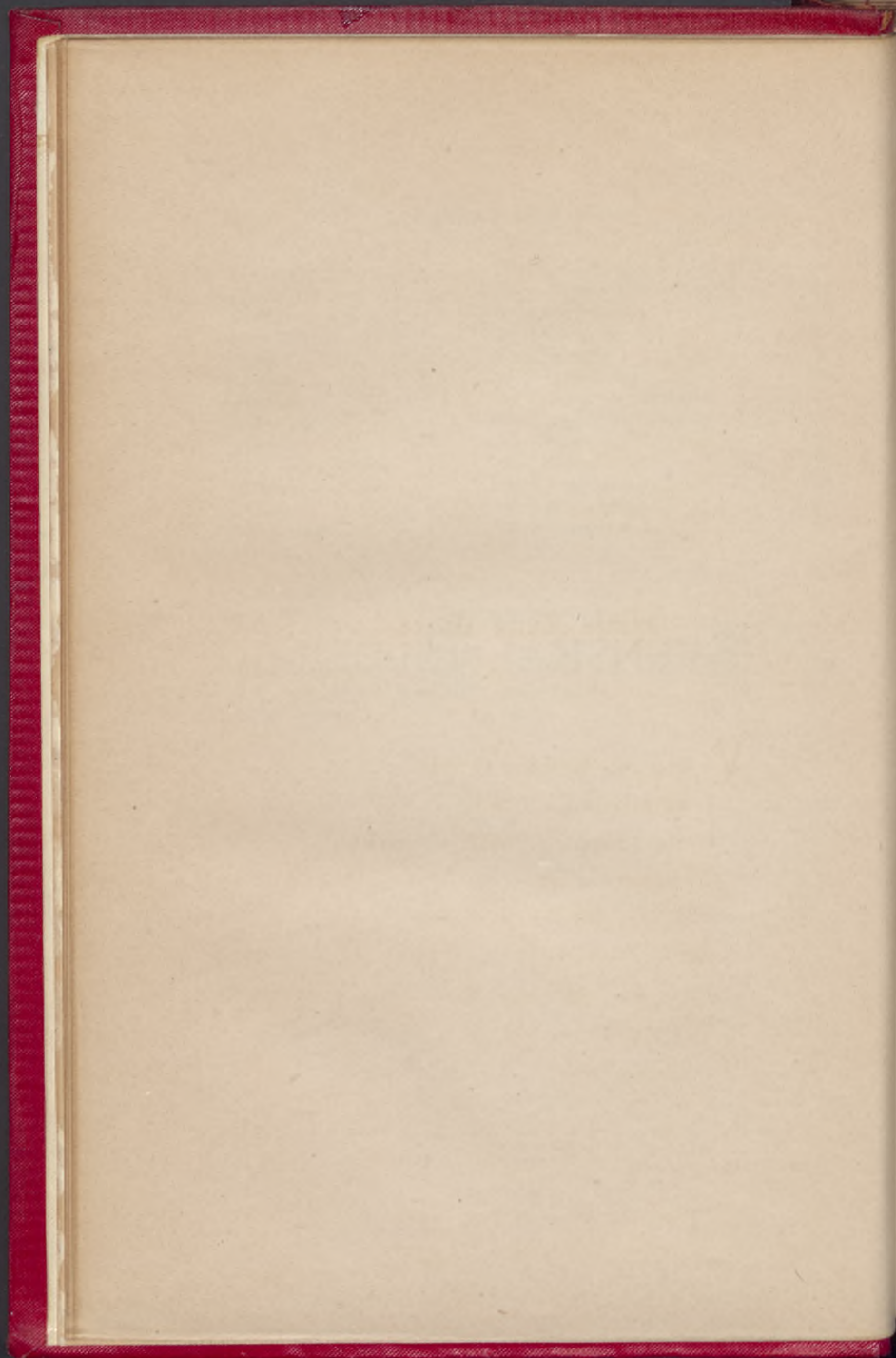
Vackra sky	209	Vid jernvågstationen.	245
På gammal tomt	212	Telegrafan och foglarne	248
Kolsnaren.	216	För sent!	250
Liten Karin	219	Edelweiss.	252
Mänken	221	Ökensyn	254
Hjorten	224	Fiskmüsarne.	256
Guldfogel.	227	Vägen till Taormina.	258
Svarta svanor	230	Fångna kärleksgudar	260
Vinrankan	231	Fången.	261
En natt i Angsburg	233	Geten	264
Göttingen.	238	Dryadens byte	267
Almosor	241	Blåa grottan.	270
Jean Reboul.	243	Palazzo Strozzi.	272

Helsingssånger.

Till Konung Oskar II	277	Till G. E. Klemming	289
Till Kanslirådet G. Sanddahl	281	Till ?	297
Flyttfogelpost	285		

SVENSKA BILDER

Gamle Kung Gösta.

Vi läsa om Konung Gösta
I krönike-bok,
Guds underman, hvilken bräckte
Tyrannernas ok.
I häfden det första bladet
Hans anlete bär,
Hans bild med det långa skägget,
Så vördad och kär.

Hans hjessa är liksom silfret
I Eskils gemak,
Hans hand har vårt Sverge murat
Från grund och till tak.
När faror hans byggnad hota,
När tvedrägt är spord,
Vi höra som sorl ur grafven
Hans varnande ord.

Han är ej ett namn, en skugga
Bevarad på prent,
Det är, som vi hade sjelfva
Sett honom och känt.
När mindre vårt land vi älska,
Han framför oss står,
En fader i sorg — med otack
Vi blekte hans hår.

Liksom vid hans knä vi suttit
Kring flammande härd
Och lyssnat till Dala-sagan
Om flyktingens färd.
Af ångest de späda hjertan
Knappt vågade slå,
Då spejarnes lansar stungo
I gömmande strå.

Vi följt honom bland försåten
Och nöd utan tal
På vägen till kungastolen
I ärones sal.
Vi sett honom öppna stigar
Och rödja en vret
I skymmande skog af fördom
Och fäkunnighet.

I håret han grep de tredska
På afgrundens rand
Och mot deras vilja gaf dem
Ett fädernesland.
Den lön af ett yngre slägte,
Han bidat uppå,
Kom först, då han satt der bruten
Och gammal och grå.

Så ensligt och tomt det blifvit
I Mälareborg;
Sin fader den vilde Erik
Gjort blödande sorg.
Den starke, som frälst ett rike,
Ej kunde sitt lam,
Sin fagra Cecilia skydda
För ofärd och skam.

Ej mera som förr vid lutan
Hans afton förrann,
Och bittert sig sjelf han sade
En olycklig man.
Drabanten vid dörren hörde,
Då midnatten teg,
Långt inifrån tysta salar
Den sömnlöses steg.

O, hade då egt en stämma
Den ilande fläkt,
Som gått kring hans vida rike
Af snöfällan täckt,
Den fört till den gamles öra
I sorgernas stund
Välsignelser, rörda böner
Från tusendes mund!

Der klappade tusen hjertan
På sal, som var lyckat:
Ett folk stod i vinternatten
Derutanför skyggt,
Hans tacksamma, fromma, svenska,
Befriade folk —
Ack, tungan var ännu bunden
Och sökte sin tolk!

Dess ädlaste gäfv, sången,
En boja än tvang,
Än drömde i språkets hjerta-
Dess skäraste klang.
Det velat i toner smälta,
Den höge till tröst —
Ett stammande ljud blött smög sig
Ur öfverfullt bröst.

Mång' gyllene sträng alltsedan
Har språket sig fått,
Som spelats af vigda händer
I hyddor och slott,
Ja, dallrar för olärdt finger
Bland menige man —
Du klingande svenska tunga,
Nu sjunga du kan!

Men stundom när bäst vi lyssna
På tonernas gång
Och höra om forna tider
Din högstämda sång,
Med vemod vi måste minnas,
Hur sången var stum
För honom, som bland de fria
Beredde oss rum.

Och lefvande för vårt öga
Då träder hans bild,
En fader, som allt för tidigt
Från barnen vardt skild,
Som gick, förr'n de ungas kärlek
Fått säga de ord,
Som nu genom åldrar ljuda
Från sången i Nord.

Herr Jans likfärd.

Rifna fanor, segertecken,
Med en dubbelörn i vecken,
Täcka murens nakna kalk.
Dimmigt brinner vaxljusveke
Vid en enkel bår af eke,
I det halft förstörda choret
Stäld på svartklädd katafalk.

Der det matta skenet irrar,
Sjunken ögonhåla stirrar
Från det hvita örngottsvar.
Jan Baner, så nämns den döde,
Habsburgs skräck och olycksöde,
Wittstocks, Chemnitz' segerherre,
Sverges hjelte och försvar.

Flydd är nu det namns förtrollning,
Som gaf kraft och sammanhållning
Åt en brokigt blandad här.
Brusten är den blick, som tämde,
Mer än rättarsvärdet skrämde,
Spänd inunder fjäderhatten
I en trotsig soldenär.

Re'n kring högqvarteret skocka
Fräcka hopar sig och poeka:
»Prompt vår sold vi vilja ha,
Annars gå vi till Oranien,
Eller sälja oss åt Spanien,
Turken, Päfven eller Satan,
Bara han betalar bra.»

Midt i sjelfva upprorsflamman
Bergfast sluter sig tillsamman
Svenskars, finnars ringa flock.
Deras trogna tårar falla
Ned på fältherrns hand, den kalla,
På den vissna lagerkransen,
Virad om den dödes lock.

Att det kära stoftet värna
Håller härens bästa kärna
Vapenvakt kring hjeltens lik
I en halfbränd by, hvars kyrka
Gömmar Sverges sista styrka,
Medan ute myteriet
Fyller allt med vilda skrik.

Upp de tunga portar springa,
Och mot golfvets stenar klinga
Svärd och sporrbeväpnad härl.
Det är män, som världen känner,
Lyckans svurne följesvenner,
Tysken, skotten och fransosen,
Utländskt värfvad t krigsbefäl.

Veteraner ärrbetäckte,
Ett i pansar härdadt slägte
I dens tienst, som lofvar mest,
Trampande med breda sulor
Fridens skördar ned i smulor,
Högbestöfladt, stålomgjordadt,
Fruktadt mer än eld och pest.

Främst i denna djerfva skara,
Nalkas att dess språkrör vara
Gammal skottländsk höfvitsman.
Stödd på träben, se'n det andra
Ned i Lützens mull fått vandra,
Till den lilla svenska gruppen
Buttert rättfräm talar han:

»Kavaljerer, vapenbröder!
Endast den som honom föder
Knekten lif och lemmar ger;
Om för Sverge han tar slängar,
Vill han ock se Sverges pengar.
Släppa till sitt skinn för intet
Gör han blott för en Baner.

»Utan knot intill det sista
Honom der uti sin kista
Vi i lust och nöd följt åt.
Nu, då han ej finnes mera,
Vi med värjan salutera
Eder unga krönte Fröken
Och gå sedan hvar sin stråt.»

Svensk och finne dystert tiga.
Äfventyrarena stiga
Sakta fram i tyst förbund,
Som de afsked taga ville
Af de drag, der eld och snille
Lyst för dem vid festpokalen
Och i segerns sköna stund.

Gamle skotten mulet bister
Stått och sett — nu ut han brister:
»Rynkar han ej ögonbryn
Som vid Wittstock sent på dagen,
Då hans här, så godt som slagen,
Ordnades till sista stormen?
Än jag ser det för min syn.

»Blek, med värjan sönderbruten,
Munnen jernhårt sammansluten,
Lyssnande han såg sig om.
Blott mot döden fram vi fördes,
Då på flygeln salvor hördes —
Det var Stålhandske med hjälpen,
Som i elfte timmen kom.

»Då begynte riktigt festen,
Sporrande den svarta hästen,
Flög Herr Jan från led till led.
Som orkanen gick attacken
Upp mot sachsarne på backen,
När de flydde ur sin vagnborg,
Hur vi sablade dem ned!»

På hans läppar talet stäckes —
Lyssna! Männ' i fjerran väckes
Wittstock-dundrets återljud?
Är det åskans djupa toner?
Nej, men kejsarens kanoner —
Mot det herrelösa lägret
Rycker fienden, vid Gud!

Allt förvirring är och häpnad.
Med förtviflans styrka väpnad,
Ger sig luft de svenskes harm:
»Må de feqa och de fala
Gå till dem, som bäst betala!
Här vi hålla stånd så länge
Än en droppe blod fins varm.»

»Svenske herrar, tonen dämpen»,
 Säger gamle höglandskämpen,
 »Inga flera slika ord!
 Den som vi i alla öden
 Följt och älskat intill döden,
 Fältherm, som vi svuro lydnad,
 Han fins ännu ofvan jord.

»Än ett värf oss står till baka:
 Att bestyra och bevaka
 Som sig bör hans jordafärd.
 Re'n tillräckligt tårbegjuten,
 Nu han väntar på saluten,
 Och så sannt jag heter Ruthven,
 Den skall blifva honom värd.

»Kransen vissnat har kring pannan,
 Men vi skära lätt en amman
 Friskare, förr'n sol gått ner.
 Den som här är äldst i graden
 Tar befälet vid paraden —
 Hären stäld på gamla sättet,
 Som vi lärde af Baner!» —

Knotet tystnat. Ordnad, färdig,
Hjeltens stora skugga värdig,
Under vapen hären står.
Ingen gärd hans stoft skall sakna:
Alla Wittstocks genljud vakna,
Wolfenbüttels segeråskor
Rulla stolt omkring hans bår.

Christina

I.

På sorggemakets svarta sammet
En solglimt faller från gardin,
I sneda strimman dansar dammet
Som perlorna i ett glas vin.

I stormande och hädisk smärta
En qvinna fins här dag och natt.
Ett guldskrin med en hjeltes hjerta
Hon tillber som sin enda skatt.

En liten flicka sammankrupen
På pallen dväljs vid hennes fot.
Det bor en sällsam glans i djupen
Af dessa stora ögonklot.

Hon vänder sida efter sida
I boken, som till jul hon fick,
Och Gustaf Adolfs segrar skrida
Förbi i Merians kopparstick.

Blott någon gång från bladen ilar
En flygtig blick, brådmoget klok,
Så kyligt undrande den hvilar
På gråterskan i enkedok.

Nu knackar det på dörren sakta:
Försigtigt, tyst den låtes upp.
På tröskeln syns en man betrakta
Med forskaröga denna grupp.

Utöfver kragens spetsar skjuter
Ett bredt och tvärklippt, grånadt skägg,
Den svarta silkes-strumpan sluter
Sig utan veck om kraftig lägg.

Sin helsning med en hofmans vana
Till damen sirligt fram han bär,
Men något fins, som låter ana,
Att det är han, som råder här.

Som svar han blott får tårefloder;
Till flickan med sin bok i knä't
Han vänder sig från hennes moder
Och kallar henne Majestät.

II.

Det är fest på Mälarstränder,
Skott och jubel och trumpeter,
Vin-kaskader, äreportar,
Nya tyska herrligheter.

Nyss den myndigvordna drottning
Förts högtidligt öfver torgen
Steg för steg på hvita gångarn
Till den gamla Vasa-borgen.

Blanka skådepengar regnat
Bland de trogna Stockholms-borna,
Och vid ingången till slottet
Hästen tappat silfverskorna.

Gråa murar halft försvinna
Bak brokad och draperier,
Mellan kronor skimrar vasen,
Styf af gyllne broderier.

Nu ej mer den bleka kärften,
Som den stod på Uplands gården,
Men i rang med örn och liljor
Känd och ärad öfver verlden.

I den stora vida salen
Under tronens purpurhimmel
Högt hon synes, segerjungfrun,
Ofvan hufvudenas vimmel.

Riksförmyndarne, de gamle,
Lägga i den ungas händer
Frukterna af tolf års bragder,
Magt och skatter, nya länder.

Framför trapporna till tronen
Rad af hvita hjessor sänkes,
Som en silfverkrusad dyning
Böjs vid strand, der hvila skänkes.

Diplomatiskt och betänksamt
Söka främmande gesandter
Pejla hvarje blick, som strålar
Under kronans diamanter.

De i sina pannor hvälfva
Re'n latinska orationer,
Der en hymn till Nordens Pallas
Höjs på alla smickrets toner.

Sluge statsmän, edra Herrar
Bedjen att sin oro qväfva:
Tankar på ett baltiskt välde
Ej Christina föresväfva.

Spetsen pennorna att skriva
Hem till edra kabinetter,
Att i afton Gustafs dotter
Ger den bästa af baletter.

Vårdslöst der mot pelarn lutad,
Skön och spotsk och missbelåten,
Står en yngling, hvilkens hållning
Föga anger undersåten.

Det för hans skull är, som Stjernhjulm
Bråkat har sin svenska hjerna
Att till qvällens upptåg finna
Rim, som än mot udden spjerna.

Amaranth bak atlas-masken
Efter honom blott skall spana,
Liksom fordom på Endymion
Genom skyar såg Diana.

Der han skrider i gavotten,
Stolt och fri och obesvärad,
Skall han bära i sin ficka
Gäfvobrefvet på ett häråd.

III.

Der en bro är kastad öfver
Bäckens smala silfverband,
Der går gränsen mellan Sverge
Och den danska kronans land.

Bredvid pålen, blågult målad,
Väntande en barnflock står,
Deras trogna, svenskblå ögon
Tindra under lingult hår.

De ha hört att Drottning Kerstin
Skall förbi här inom kort,
Men de tro ej det är möjligt,
Att hon far för alltid bort.

Hvarför skulle hon dem lemna?
Hennes namn är dyrt och kärt,
Och en bön för hennes välgång
Var det första mor dem lärt.

Ha de ej för henne burit
En bedröfvelse så stor
Förra sommaren, då länsman
Ut till knekt tog äldste bror?

Fick ej sedan far för skatten
Släppa till den ena kon?
Att hon reser bort för alltid,
Fatta ej de små vid bron.

Hela morgonen de plockat
Blommor, röda smultronbär
För att visa Drottning Kerstin,
Huru högt hon älskad är.

Hör, nu rullar det i backen,
Och nu syns ett moln af dam:
Kring den tunga guldkareten
Skymta fjäderhattar fram.

Utur vagnen ljöd ett löje,
Skärande och kallt som stål,
Och en fru med mörka herrar
Talte utländskt tungomål.

Vagn och ryttare försvunno
Borta på den andra strand.
Vid ett slag af kuskens piska
Barnen korgen släppt ur hand.

Blommorna i landsvägsdammet
Andades sin sista doft,
Röda smultron lågo spilda
Liksom hjertestänk i stoft.

Drottning Kerstin, Drottning Kerstin,
Sverges famn nu sluter sig,
Sverige, der jemväl den minste
Velat ge sitt blod för dig!

IV.

Hvi blir i hviskning hvarje ord förnummet?
Hvi dessa smygande och tysta fjät?
På sin förvandling väntar här i rummet
Ett stackars ensamt, jordiskt majestät.

På vissnad panna stora perlor glida,
Men själen är att släppa stoftet sen
Och ryggar än för språnget i det vida,
Som droppen skälfter ytterst på en gren.

Och dock det bör ej kännas tungt att vandra,
Se'n lycka, magt och ära gått förut.
Du är så arm, Christina Alexandra,
Då skådespelet lider mot sitt slut.

Med klangen af ditt sista guld förstummad
Vardt smieckrets flöjtton, dina skalders röst.
Nu dör af lejda främlingar försummad
Hon, som sin tron haft rest i svenska bröst.

Hon hör ur töcknet af en dunkel dvala,
Hur re'n man skiftar hennes egendom,
Hur kardinaler lågt och ifrigt tala,
Hur klockor ringa i det stora Rom.

Än nattens febersyn alkoven fyller,
Se, hur de skymta i hvarandras spår,
Allt från den höge med ett blodigt kyller
Till glömda tjenare från späda år.

Och nu en landskapsbild — med friska björkar
En fager åbrädd vid en liten bro.
Den andra stranden skugga djupt förmörkar.
Hit kom väl aldrig hon förut? Dock jo!

Ur skuggan vill hon åter öfver spången,
Här hejdas hon af en osynlig hand.
Men hör den ljufva, underbara sången,
Som klingar från den ljusa, gröna strand!

Nej, detta är ej någon dröm. Hvem vågar
Att sjunga utanför trots strängt förbud?
Ur dvalans slummer plötsligt väckt, nu frågar
Den döende, hvad det väl är för ljud.

En nordisk studiosus blott, de svara,
Som hvilat sig på trappan här helt kort,
Sin morgonpsalm han börjat sjunga bara,
Men om hon vill, han strax skall visas bort.

Han stör mig ej, han stanna må! hon säger .
Och sjunker vaggad af den enkla ton
Med slutna blick tillbaka på sitt läger.
Hvad det blef ljust! Hur kom hon öfver bron?

De röde prester hviska med hvarandra
Och fatta forskande en kallnad hand.
Vid svenska ljud Christina Alexandra
Förts öfver bron till obekanta land.

Vapenbröderne.

Douglas, Lilje, krigskamrater,
Hade delat samma tält,
Samma äfventyr och dater
På Germaniens segerfält.
Bägarns täffingsstrid och farans
Ej dem darra sett på hand,
Drufvans blod och ovänskarans
Fuktat deras brödraband.

Var den ene innesluten
Midt i fiendernes ring,
I ett nu var kretsen bruten
För den andres skott och sting.
Han, som ryckts ur dödens snara,
Säg sig knappt mot räddarn om,
Sade helt naturligt bara:
»Tänkte icke jag du kom!»

Pröfvade i hundra strider,
De ur ledet stego opp
Såsom höfvitsmän omsider
Och befalde hvar sin tropp.
Rika lagrar samfaldt brötos,
Lyckan guld och byten gaf,
Deras hårda händer knötos
Sist kring hvar sin fältherrstaf.

Svigtade den enes fana,
Kom den andre som bestäld,
Att på större skådebana
Lösa in en gammal gäld.
Om den ene drefs till rygga,
Sågs den andres hjälparhär;
Tacken blef som förr det trygga:
»Tänkte jag ej du var der!»

Efter tretti års förbidan
Fick i Münster verlden fred.
Douglas stack sitt svärd i skidan,
Och så gjorde Lilje med.
Hem de båda vapenbröder
Vände nu med bragders lön,
Skatter skördade i söder
Gjorde hvilan stolt och skön.

Skulle friden fjerma, skilja
Dem, som kriget så förent?
Det var ingenderas vilja,
Nej, så var det icke ment.
Endast i hvarandras grannskap
Hade gubbarne det godt;
Samma fagra Göta landskap
Prydde de med hvar sitt slott.

Tvänne borgar väldigt höga
Reste sig på hvar sin rand
Af Östgötabygdens öga,
På den blåa Roxens strand.
Lilje från sitt granna, rika
Löfstad öfver insjön såg,
Douglas' Stjernarp gaf ej vika,
Spegldt midt emot i våg.

Än de kunde vexla helsning,
En och hvar uti sin sal,
Liksom förr, då hjelp och frälsning
Låg uti en snabb signal.
Bortom vattnet, genom kikarn,
Röjde de hvarandras hem
Liksom förr, då österrikarn
Låg i vägen mellan dem.

Kom en årsdag för ett minne
Från gemensamt segerlopp,
Högt på Löfstads, Stjernarps tinne
Flagga gul och blå steg opp.
Falkonetens dofva tunga
Sade: väntad middagsdags!
Midt emot en blixst sågs ljunga,
Grofmält ljud det: kommer strax!

Från den ena stranden stötte
Ut en vimplad farkost nu,
Gamle fältherrn rodret skötte,
Böljan snabbt han klöf itu,
Som då hotad vapenbroder
Förr han hastade emot
Öfver en af Tysklands floder
I ett regn af eld och skrot.

Grannen redan på sin brygga
Älskad gäst till möte var:
»Visste nog du kom» — den trygga
Helsningen från forna dar!
Uppför breda trappor skredo
Vännerna till riddarsaln,
Silfverfaten stodo redo
Och den skummande pokaln.

Tappert som de höggo, stucko
För hans sak med skarpa stål,
Så de nu i botten drucko
Gustaf Adolfs minnesskål.
De som i hans fotspår trädde,
Fingo sedan ock sin del,
Konterfej, i pansar klädde,
Tycktes le ur ekpanel.

Gled så utan fors och fragga
Tidens ström i sakta mak,
Och som vanligt blågul flagga
Steg en dag från Löfstads tak.
Men kanonens stämma höjdes
Utan svar för första gång —
Stjernarps fana fjerran röjdes
Sorgligt hissad halft på stång.

Bud det kom till gamle Lilje
Om hans grannes bråda slut.
»Ske», han sade, »Herrens vilje,
Lycklig den som gick förut!»
I sin sorg den buttre, stränge
Krigarns anlet lyste klart:
»Du skall icke vänta länge,
Vapenbror, jag kommer snart!»

Erik Dahlberg.

I.

På Corso vimlar Romas fina värld,
Och sprättar trängas i brokad och flärd
Att helsa kurtisaner och prinsessor.
En blixtnabb blick till en intrig bär frö,
Och hattar lyftas, och i luften strö
Sin ambradoft de lockigt rika hjessor.

Här med sitt hof en rödklädd eminens,
En herde der från bergens blåa gräns
Och tiggare, som gnälla om hvarannan,
Än någon munk med radband och tonsur
Och än en olycksbådande figur
Med värja lång och hatten djupt i pannan.

I denna trängsel, detta sorl och larm,
 Två unge män ses skrida arm i arm
 Hvarhelst som något finnes att beskåda.
 Den blåa färgen i förvånad blick,
 Bland söderns liflighet en tyngd i skick
 Förråda dem — de äro nordbor båda.

Och dock hur skilde äro ej de två!
 I enkel dräkt, med lockar som försmå
 Frisörens konst, och kinden väderbiten,
 Den ene vandrar ädelt allvarsam,
 En krigare, men lärd att slå sig fram,
 Om så behöfs, med pennan som med pliten.

Som han med dem en hemlig frändskap känt,
 Han stannar vid antikens monument
 Och granskar fogningen af jätteblocken;
 Bland Forums grus står han så länge kvar,
 I tankar sänkt, att följeslagarn drar
 Otåligt harmsen honom sist i rocken.

Det är en yngling af ett annat skrot,
Ett finhylt skott af gammal adlig rot,
Med bjefs och band en yr och prålig junker.
Hans ögon sluka hvarje täck gestalt
Så ifrigt, som kamraten glömsk af allt
I skådande af Titi port försjunker.

Af Sverges unga segerstolta folk
Är detta par en Janus-bild, en tolk
Af strålande förtjenster, dunkla lyten:
Här kunskapstörst och manligt skön bedrift,
Der utländskt lån af glitter, guld och gift,
Här tyska bragder och der tyska byten.

Den äldres namn, af börden ej beglänst,
Är Erik Dahlberg. Utan sold och tjänst
I denna tid, då svenska vapnen hvila,
På resor följer han en ung baron,
Som för att dana sig för hofvets ton
Fätt ut ur boet första gången ila.

Den unge friherrn talar: »Erik du,
Ha vi ej snart tillräckligt stirrat nu
På dessa grå, odrägliga ruiner?
I sådant kan du finna stort behag,
Men ryggen vänder du till muntra lag,
Till skälmska leenden och cyperviner.

»Vid lampan sitter du till dager ljus
Och på ditt papper bygger torn och hus
Och låter härar tåga, fästen falla,
Ändock jag mången svartögd fästning vet,
Beredd att gifva sig i hemlighet
För dig, som de »den vackre svensken» kalla.

»Förlåt, jag ser du rynkar pannan re'n,
I ordning strax att ställa till en scen
Som sist för Lauretta till exempel.
Säg ej igen du bryter vårt förbund,
Så skall jag dygdig bli af hjertans grund
Och träka genom dina gamla tempel.»

Vid Coliseum nu de båda stå,
Det kvällas hastigt, mörkret faller på,
En tung kaross med dån om hörnet svänger.
Omkring de svarta fålar spraka bloss,
Som åkte Hekate från Erebos,
Och präktigt klädd en neger bakpå hänger.

De se liksom på bakgrund af en dröm
I fackelskenets purpurröda ström
En kvinna, skön att kunna helgon fresta.
En ros, som i juvelprydd hand hon höll,
I samma ögonblick på Dahlberg föll,
Och vagnen var försvunnen i det nästa.

Den unge krigarn strök med handen lugnt
Ifrån sin kind en liten blodig punkt,
I det han sig till följeslagarn vände:
»På rosen satt en tagg som rispat mig,
Tag detta som en varning, akta dig!
Här är stiletten kyssens nära frände.»

Den andre stod förvånad: »nå minsann!
 Det var Olympia, förtrollerskan,
 Hvars prakt och fågring hela Rom förblända.
 Olympia, med furstar för sin fot!
 En nick Fortuna gett dig från sitt klot —
 Den lösta locken får du fatt kanhända.

»Ryck ej på skuldran! Större under händt.
 Man hviskar hon är kejsrerlig agent,
 Och mächtig är hon som beskyddarinna.
 Jag känner en, hon gjorde till markis —
 Och om man ej på sådant sätter pris,
 Är hon dock alltid Romas skönsta qvinna.»

Men Dahlberg log: »jag är en svensk soldat
 Och gäfve alla söderns markisat
 Och dess hetärer och dess herradömen,
 För att få se ännu en ärlig gång
 De fina välska herrarne på språng,
 Som jag dem sett vid Jankowitz i Böhmen.

»Godnatt Cronstjerna! Tänk på mina ord,
Tänk på ditt namn och på vår gamla nord!» —
Till sitt qvarter han ensam stälde färdén,
Sitt ritstift återfann och om en stund
Sitt hårda läger och sin ljufva blund,
Med bibeln och sitt svärd vid hufvudgården.

II.

»Hej, muntert lif och lustig karnaval!
Upp med dig, eremit, och kom på bal,
Jag stjelper annars bläckhornet i boken!
Der ligga mask och mantel från i går,
Nå fort, att ej den sköna vänta får —»
Så larmade den vilde unge token.

»Du säger, att du re'n fått nog se'n sist,
Adjö då, tråkige herr moralist!»
Han ropade och ryckte till sig kappan —
»Jag svär att skämma din reputation
Och i den här agera din person!
Farväl!» — Som blixten var han utför trappan.

Ja, Dahlberg hade re'n fått mer än nog
 Af denna yra, som ej ände tog.
 Nu vill han resa — hans beslut är fattadt.
 Ifrån sitt sällskap säger han sig fri;
 Åt karnavalens fantasmagori
 Förliden natt han sista gången skattat.

Likt fjerran toners brus det ännu gnyr
 Uti hans öra, ännu tanken styr
 Sin väg bland hopar, ystra, glädjedruckna.
 Än ser han dyka upp ur maskers haf
 Den fagra fresterskan, som rosen gaf,
 Med krumma horn bland lockarne förstuckna.

Från hennes läppar ljöd som trolsk musik:
 »Jag älskar dig, jag gör dig stor och rik!»
 För kärft kanske den sköna bort han stötte,
 Ty då i vimlet åter hon försvann,
 En afskedsblick, der genom masken brann
 Ett oförsonligt hat, hans öga mötte.

På minnets envishet till hälften vred,
Han sätter sig vid arbetsbordet ned,
För tankarne den bästa hvilostaden.
I dessa papper ligger sammanförd
De långa mödors fäfängt mogna skörd.
För resan ordnar han de strödda bladen.

Det bär mot nord. Han finner sig för god
Att lefva fritt hos adligt öfvermod,
Som tydligt visar, att han ej är nödig.
Ur junkerns börs, då snart de skiljas åt,
Han ärnar icke taga mot en plåt
Af resehjelpen, lofvad öfverflödig.

Alltså mot nord! Han skall nu vända dit
Med frukten af sin obemärkta flit,
Med planer till palats, han ej skall bygga,
Till härtåg, hvilka han ej leda skall,
Till fästningar, som ej det blir hans kall
På Sverges gräns att mura klippfast trygga.

Men lika godt! Långt hellre okänd gå
Och bygga slott och fästen i det blå
Och drömma luftig storhetsdröm — på svenska,
Än att på verklighetens skådeplats
Beundrad timra skimrande palats
Som tjenare hos herrar utomländska.

Det knackar på hans dörr. »Holla, hvem der?»
Ett viktigt bref med stort sigill det är,
Af posten bragt på särskild anbefallning.
Han öppnar det och skiftar plötsligt färg:
Ett bud från sjelfve Arvid Wittenberg!
Han läser det med blodet högt i svallning.

Marskalken skref: »med freden är förbi,
Från Pommern in i Polen bryta vi,
Sitt land får ingen lemna nu i sticket.
Ert stora värde känner kungen väl
Och ämnar er ett ansvarsfullt befäl.
Ni är nödvändig. Res på ögonblicket!»

Det var en nordanvind i detta bref,
 Som med sin friska ande sönderref
 Det qvalm, som tungt kring Romas kullar hängde.
 Uti Italiens yra karnaval
 Det var en svensk kavalleri-signal,
 Som smattrande igenom sorlet trängde.

Det stormade i Dahlbergs krigarbröst,
 Det var det gamla fosterlandets röst,
 Som talat till sin trogne son: »var färdig!»
 Till kyrka vardt det enkla arbetsrum,
 Han låg på knä med blick af tårar skum:
 »I lif och död dig, moder, alltid värdig!»

Och nu till verket! Sverge gett appell.
 Det gäller snöra ränseln re'n i qväll
 Och så i första gryningstimmen resa.
 Till Cronstjerna ett skriftligt afsked än:
 »Vi hafva krig. Far hem, blif man igen!
 Här dväljas endast dådlöshet och nesa.» —

Då hvarje gata än var menskotom,
En vetturin i traf for ut från Rom.
Det bar mot nord på morgontöcknig bana.
I eld och purpur solens klot steg opp,
Scirocco-dimman kring Soractes topp
Vek undan för en kraftig tramontana.

Men djupt i staden höll sig dimman kvar,
Som skylände för dagens ögonpar
Det hemska minne, natten efterlemnad.
Uti en gränd låg sträckt en okänd man,
Inunder kappans veck hans blod förrann
Ur sår, som hämnden åt en annan ämnat.

I Ryssland.

Den ryske bonden lemnat sin plog
Och lurar med hand på hane.
Ett skott ur löfven i skymmande skog
Blir svenske kungens bane.

Se'n soluppgången de dragit förbi,
De långa, mörka kanoner,
Med blanka kyrasser gult rytteri,
Till fots de blå bataljoner.

På blöta vägar vid hästars tramp
De tunga vagnarne rassla,
Der skramlar betsel, der klirrar pamp,
Och qvistar knäckas och prassla.

Vid eftertruppen, der faran är,
Och bakhåll på snåren glänta,
Der följer Carl sin tågande här,
Der är han säkrast att vänta.

Gif akt, der spränger en smärt och lång
Gestalt, som fienden känner.
Liksom en kattlo hukad till språng
Sin hane bonden spänner.

Vid ögat redan han bössan höll,
För hjelten rågadt var måttet,
Då i det samma ett höstlöf föll
För sigtet och hindrade skottet.

Bland bladen drog en isande fläkt,
Som komme Vintern, den kalla,
Som sade dess susande andedrägt:
Än får ej den mäktige falla!

Först vill jag andas frost på hans krans
Och rost på hans härdade klingor,
Först vill från steppen jag hemta till dans
De hvita, yrande flingor.

Hans fall på ärans och segerns höjd
Ej båtade Ryssland, mitt rike;
Först måste jag bädda i snön med fröjd
Den här, som ej hade sin like.

Stenbocks kurir.

Är det den vilde jägarn,
Som sätter af i sträck?
Ur stugan tittar bonden
Med undran och med skräck.
En mörkblå ryttarkappa
Som i en blixtn han ser,
Pistoler, elghudskyller —
En kronans officer.

Stortidender för visso
Den för, som har så brådt.
»Gud hjelpe oss, med dansken
Har säkert slaget stått!»
En ängslig fråga, vågad
Af gamle fader Lars,
Bak den försvunne ryttarn
I tomma rymden bars.

Han redan är långt borta
Liksom en skjuten pil,
Ännu i natt han hinner
Väl några goda mil.
Ej ro, ej rast, ej hvila,
Så heter hans paroll,
Och efter honom stupat
En häst för hvarje håll.

Af Skånes våta lera
Hans dräkt är fullbestänkt,
Ur Smålands gråstenshällar
Hans fåle gnistor sprängt,
På Roxens tärda isar
Han nyss för lifvet stridt,
Bland Sörmlands hala backar
Nu brusar fram hans ridt.

Den forne nummerhästen,
Af skum och blod betäckt,
Tycks gripen af en ifver
Med ryttarens i slägt.
Han också stått i ledet
Och offrar glad sin hud
För att i morgon bära
Till Stockholm Stenbocks bud.

Ja, vissten I det bara,
I Sverges spridda tjäll,
Der bön om seger sändes
Med psalmen upp i qväll!
I djupt försagda hjertan,
Ja, anaden blott I,
Hvad dessa hofvar sade,
Som dånade förbi! —

För första gång på länge
Göt Mars-sol ut'sitt gull
På Stockholms stad, då vakten
Fick brådt vid Södertull.
»Kurir ifrån gref Stenbock!»
Upp flyger bommens slå
För ryttaren och hästen,
Halfdöda båda två.

Vid Slussen störtar skymmeln,
Han mägtar icke mer.
Till fots den trötte krigarn
Till slottet sig beger.
För kungahuset har han
Ett krutröksvärtadt bref,
Som generalen lutad
Mot sadelknappen skref.

I borgen bygd af Wrangel
På Ridderholmens ö,
Med flygeltornens rundlar
Vid strand af Mälarsjö,
Fru Hedvig Eleonora,
Den höga ättemor,
Ett stöd för Carlar trenne,
I sorg och oro bor.

Hur har i ångest fordom
Hon vakat mången stund,
Då maken stred vid Warschau,
Då sonen stred vid Lund!
Sist ljud i hennes öra
Pultavas dunderskall;
Det bud härnäst hon väntar
Kan vara Sverges fall.

I sitt gemak hon sitter,
Den gamla drottning god,
Sondottern, stolts Ulrika,
Står stel liksom en stod.
Ett enda ord ej kommer
Från Pfalzisk underläpp,
Och hela hofvet tiger.
Man hör blott urets knäpp.

Men hvilket sorl i trappan!
Nu dörr på dörr slås opp.
Fontanger och peruker
En hviskning genomlopp:
En kammarsven förkunnar:
»Kurirn, ers Majestät!»
Med vördnad träder hofvet
Tillbaka några fjät.

Af två drabanter ledes
En halft afsvimmad man,
I tunga ryttarstöflar
Med möda vacklar han,
Hvart steg på golfvet lemnar
Ett spår af Sverges jord.
Han bjuder till att tala —
Då tryta sans och ord.

Med lugn på skrynklig panna,
Men dödsblek som en hamn,
Den ädla fru sig reser
Ur kronprydd länstols famn.
»Sitt, herr kornett!» hon säger,
Och hofvet skåda får
En syn förutan like:
Han sitter och hon står.

Hon vinkar — och in bäres
En mächtig dryckes-mugg,
Der hög i drifvet silfver
Kung Carl ses skifta hugg.
Det rhenska vinet perlar
Vid kannans blanka rand,
Hon räcker den åt krigarn
Med stark, fast åldrad hand.

»Som braf soldat, det ser jag,
Er pligt I redligt fyllt,
Af mig och af oss alla
I tacksamhet förskyllt.
Tag detta som ett minne —
Drick först er konungs skål
Och låt oss sedan höra
Er sändnings föremål.»

Hans läppar knappast fuktats
Af drufvans gyllne blod,
Förr'n till hans kinder strömmar
Ånyo lifvets flod.
Han stiger upp, gör ställning —
Till alla svenska bröst
Når lik en engels stämman
Den enkle krigarns röst.

»Den sista Februari
Vi med den Högstes magt
Vid Helsingborg i drabbning
Vår ovän nederlagt.
Vi ha troféer, fångar
I flera tusental,
Som närmare här skrifver
Vår tappre general.»

Den gamla Carlamodren
I tårar strålar blid:
»Nu låt Din tjenarinna
Få fara hem med frid!»
Bland snyftningar af glädje,
I högljudd jubelchor,
Prinsessans anlet ljusnar,
Hon liknar då sin bror. —

Derutanför kring slottet
Re'n mängden böljar tät,
»Victoria!» och »Stenbock!»
Det som ett tordön lät.
»Som Gideon han fäktat,
Den riksens trogne jarl!
Nu bytes sorg i lycka,
Nu få vi hem kung Carl!»

Allt djupare på torget
Sig skockar folkets hop.
»Vi vilja se kuriren!»
Så hörs ett allmänt rop.
När borgens port upplåtes
Och äntligen han röjs,
Af hundra armar fattad,
I luften strax han höjs.

En storm af frågor susar
I samma andédrag,
En hvar vill veta mera
Om denna stora dag,
Der spörjes mer än tio
Att svara på förmått,
Om Burensköld och Dücker
Och om »geschwinda skott.»

Och han, som budet bragte,
Det gäller honom ock,
Man kyssa vill hans händer
Och röra vid hans rock.
Är det en herrlig seger,
Hvars make icke sports,
En sådan ridt ej heller
I mannaminne gjorts.

Från arsenalen dundrar
Med jemna mellanrum
Den åska, hvilken världen
För alltid trodde stum;
Och alla hjessor blottas,
Då segerfröjdens tolk,
S:t Gertruds klockspel, ringer:
»Nu tackar Gud allt folk!»

Brandklipparen.

I.

Det var då Decembersnön kring Lund
I rödaste tö försmalt,
Det var i den yttersta nödens stund —
På spel stod seger, stod allt.

Den elfte Carl i sin kämpakrets
I fäktandet främst var med,
Hans krona hängde på värjans spets,
Der lifregimentet stred.

Brillant, en skänk ur kung Ludvigs stall,
En häst för parad och ståt,
Förmådde ej mer vid trumpeternas skall
Att bära sin herre framåt.

En annan fåle i hast fick tas;
En ryttare sprang af sin häst:
»Tag Blacken — han är blott af bonde-ras,
Men står sig båd' längst och bäst.»

Den kung, som trofast med folket gick
Att värna sin ärfda grund,
Sin stridshäst också af folket fick
Till tecken på fast förbund.

Det var en syn för de djupa led,
Då glad, efter vunnet slag,
Kung Carl den löddrige klipparn red
På denna sin hedersdag.

Kring land och rike blef klipparn känd
Från samma berömda strid,
Hans breda bringa, hans starka länd
Ej tjente sämre i frid.

Till nejder, der midnattssolen brann,
Till Skånes böljande slätt
Han rastlöst förde den enkle man,
Som mente så väl och rätt.

Var veld å färde, fick bonden ej sitt,
Drog fogde en sveklig vinst,
Då hördes den blackige klipparens ridt,
När brottet det amade minst,

Och höjdes i natten ett vådelds-rop
På stadens fjermaste malm,
Han sågs i det släckande gardets hop
Bland brakande bjelkar och qvalm;

Och då han nu var en hufvudfigur,
Se'n gammalt, i eld och brand,
»Brandklipparen» nämndes det troгна djur
Utöfver allt Sverges land.

II.

Det var vid Kungsör på sin säkra rygg
En sexårig prins han bar.
Hans gnägning sade: du lille, var trygg!
Jag tjenar dig som din far.

Men liten blef stor. En reslig sven,
Hvars sextonde år gick in,
Som herre och kung öfver svenske män
Tog arf efter fader sin.

Det arfvet var trohet hos stora och små,
Var styrka, välmagt och fred
Och lydiga skuldror att hvila uppå
Och slutligen Brandklipparn med.

Slet klipparen ondt hos sin förre kung
Vid nattlig vådeld ibland,
Hos sonen vardt tjensten först riktigt tung,
Då ropet skallade: brand!

Ty var det ett enstaka hus förut,
Som kräfde en släckande flod,
Nu brann det i sjelfvaste rikets knut,
Och der måste släckas med blod.

Så klädde sig folket i krigarskrud,
Bantler öfver rocken blå,
Gick mangrant ut på eh ynglings bud,
Och klipparn han följde också.

Nu gällde det bara gå blindt framåt
Emot en beväpnad verld
Och vada i blod på hvar okänd stråt,
Som Carl pekat ut med sitt svärd.

Och namn som Clissow och Holofzin
Bar ryktet andfådt kring jord,
Och barnen derhemma lärde in
De konstiga främmande ord.

Hur kriget slukade tropp på tropp,
Ej spordes knot eller knyst.
I luckorna ryckte blott nya opp
Och skyllrade lydigt och tyst.

Brandklipparen frågade ej: hvarthän?
Och ännu mindre: hvarför?
Men trafvade friskt bland snön i Ukrän
Som på sin äng vid Kungsör.

Från segerns förstfödde son till sist
Tog lyckan tröttad sin hand;
En här, förtunnad af köld och brist,
Förblödde på Worsklas strand.

Omkring sin hjelte slöto de blå
En ständigt glesnande mur,
Ej död, ej trældom de aktade på,
Blott han komme lyckligt härur.

»En häst, en häst att rädda vår kung
Ur hängbår krossad och stjelpt!»
Brandklipparen kom öfver rökholjd ljung,
På honom kungen vardt hjälpt.

Med blickar och gnägningar sade han till:
Än kraft i senorna fins.
Vår sårade herre jag akta vill
Som fordom min lille prins.

Till turk och hedning nu färden bar.
Bak Dnieperns brusande flod
Brandklipparn med kungen i godt förvar
På räddande stranden stod.

Snart lyste mot Carl och hans trogne häst
Halfmånen på Benders torn,
Och Sverges kung blef sultanens gäst,
Och klipparn fick turkiskt korn.

Men hufvudet hängde, han sågs försmå
Ett foder af läckraste smak —
Han hade ej vant sig beskydd att få
Och kost under främmande tak.

Mot konungens händer han strök sig lent,
Och ängsligt hans gnäggning ljöd:
Säg, skola vi så blifva borta rent
Från Sverge och Sverges bröd? —

Den länge sitter vid andras bord
Från ljuf omsider blir led,
Och på sin trotsige gäst från nord
Blef turken slutligen vred.

Se'n först med lämpor han gjort försök,
Den krumma sabeln han drog,
Och klipparn stod åter bland eld och rök,
Och kungen han högg och slog.

Det var blott ett afskeds-skämt, en lek
Just efter kung Carls natur,
Och paschan sjelf steg baklänges blek
Ur lejonets farliga bur.

Brandklipparen gjorde som sin monark:
En turkisk häst kom för när,
Men strax af jernskoddå hofvar en spark
Han fick sig för sitt besvär.

III.

Kung Carl kom åter ur österns band.
Hans länge förmörkade sol
Ånyo blodröd vid himlens rand
Steg, färgande nordens pol.

Att blåsa på krigets slocknande härd
Han red genom dag och natt.
För sådan herre och sådan färd
Var klipparn för gammal och matt.

Det var vid Lund. På de vida fält
I rader blänkte gevär.
Den tolfte Carl upp till mönstring stält
Sin yngsta, sin sista här.

Han fann ej de solbrända bussar mer
Med muskler gjutna i jern,
I gossar, som tyngdes af vapnen ner,
Såg Sverge sitt hopp och värn.

Ur landets hjerta en hviskning steg:
Se här mina sista barn!
Hvem plöjer min åker, hvem sår min teg,
Hvem tröskar och kör till qvarn?

För fyrti år se'n på samma slätt,
Som här ditt öga kan se,
O kung, jag lofvat mig helt åt din ätt,
Nu har jag ej mer att ge.

Kung Carl fick höra ett långsamt tramp,
Såg Hultman, sin gamle lakej:
»Hvad leder du der för en ömkelig kamp,
Ty Blacken är det väl ej?

»Jo, sannerligen är det ej han . . .
 Välkommen, gossen min, hit!
 Jag undrar, om ännu du trafva kan?
 Du kunde det sist i Turkiet.»

Kung Carl i sadeln svängde sig opp:
 »Nå, känner du slätten vid Lund?»
 En darrning flög genom klipparns kropp,
 Han segnade ner mot grund.

En sakta gnäggning han från sig gaf,
 Det låg en klagan deri:
 Jag mägtar ej mera — herre, sitt af!
 Jag tror att det är förbi.

Kung Carl stod tankfull en lång minut:
 »Hvad, Blacken oss öfverger,
 Då våra mödor rättnu få slut
 Med ära i norskt kvarter!»

Nu dånade trummorna öfver hed;
Mot himmel blygrå och kall
Försunno i fjerran de mörka led —
De drogo till Fredrikshall.

Hemkomsten.

Det blåser en bitande nordanstorm,
Och drifvorna vexla beständigt form.
På slätten än bar och än öfveryrd
En vandrars ensliga färd är styrd.

Nyss syntes han icke om vägen viss —
Nu rätar han sig i sin blå kommiss
Och trampar åstad som på krigarstråt,
Som hvirflade trummor i vindens låt.

När skymningen faller så tung och grå,
Ej tindra på fästet de stjernor små,
Men bygden, med skimmer från stuguknut,
Då breder sin stjerniga karta ut.

Den spejande vandrarens skarpa blick
Rådfrågar i fjerran hvar strålig prick —
Ej alla, han mindes, dock tända sig,
Ty härdar ha släckts i det långa krig.

Nu sänker sig natten, en kolsvart korp —
Då lyser det svagt i ett litet torp,
Men vandraren hejdar sig plötsligt varm,
Och hjertat är skälfvande i hans barm.

Der är det — derborta vid skogens rand —
Det ringaste hemmet i Sverges land,
Der har han sin barnblick ur vaggan höjt,
Der har han som yngling på åkern plöjt,

Der tog efter fader han kronans rock,
Der fäste han henne med ljusgul lock,
Den leende Anna med grop i kind —
Han ser henne ännu vid kyrkogrind!

På Söndagen vigdes de hop af prest,
På Måndagen kom der ett bud till häst,
Som bragte ett brådskanie: i gevär!
Till Polen att stöta till kungens här!

Från bruden den unga då vek hvar ros.
Den morgon med truppen han drog sin kos,
Hon packat hans ränsel och sväljt sin tår —
Han mins det, som hade det skett i går.

Se'n dess genom Ryssland han trumman följt,
Der isiga skurar och blodregn sköljt,
Han vadat i strömmen vid Holofzin,
Som piskades skummig af kulors hvin,

Han stått vid Pultava bland bröders lik
Och värvat sin fanas förslitna flik,
I tretton år fånge vid Wolgas strand,
Han hörde från hemmet ej minsta grand.

Så blef han då fri. — Öfver Stockholms torg
Ledsagades han till kung Fredriks borg.
Der fick han en daler, en sprittny skrud,
En nickning: »min gosse, gå nu med Gud!»

Till hemmet, till hemmet blott bar hans väg:
»Hur är det med Anna på torpet, säg?»
En mötande bonde på ensam led
Han sporde, men kunde ej få besked.

Nu träder han inom sitt rå och rör,
Med handen på låset han hör och hör.
Han släpper det åter. Som barnet svag,
Han står med arbetande anletsdrag.

En suck utur djupaste hjertegrund,
I tretton år sparad för denna stund —
Och böjd öfver murknande fönsterpost,
Med läpparne tinar han rutans frost.

Han ser, när det flämtar från spisens vrå,
Det målade skåpet med årtal på,
En fällbänk af furu, helt rätt och slätt,
Ett träsnitt på väggen — kung Carls porträtt.

Han ser i ett endaste ögonblick
Sin torftiga stuga i gammalt skick,
Allt återfins, ända till bössans spik —
Men qvinnan vid vaggan — hvem är hon lik?

Är detta skön Anna? Från forna dar
Hon har sina ögon, de fagra, kvar;
Men eljest hur åldrad, hur tärd och arm!
Nu bjuder hon barnet en vissnad barm.

Och mannen, som sitter och binder not,
Är fiskarens Jan med sin lama fot.
Då gråhårsmän rycktes till härens led,
Han skontes som krympling och slapp gå med.

Allt mattare skenet sig göt från spis,
Än vandrarn stod kvar som en bild af is.
I tretton års träldom hans tanke gick
Med frågor till hemmet — nu svar han fick.

Snart glimmar en gnista ej mer på håll.
Han lemnar i mörker sitt gamla tjäll.
Hvart styrde han kosan? Du spörja får
Den nordan, som yrde igen hans spår.

Om morgonen tidigt, är sägen sann,
Den fattiga Anna förvånad fann
En påse med slantar vid låset fäst,
På botten en daler — en sällsynt gäst!

Slottsherren.

Välkommen käre herre min,
Ej Moskows fänge mer!
Vi väntat här år ut, år in,
På freden och på er.
Er fogde helsar eder glad
På gammal trofast art,
Och godsets folk står här i rad,
De få, som kriget spart.

Väl möta er vid första steg
Betryck och fattigdom,
Väl ligger osådd mången teg,
Och mången gård står tom,
Men hjertan klappa varmt och godt
Inunder sliten drägt
För er, det sista ädla skott
Af älskad husbondslägt.

Vi veta, att som karlakar,
Der striden hetast stod,
För oss och salig konung Carl
I vågat lif och blod.
Som en brunlockig ungersven
I lemnat fädrens slott;
Ert hår, då nu vi ses igen,
Siberien gjort grått.

Hur ville vi ej glädt er syn
Med fält af gulnadt korn,
Med flaggor, bortom skogens bryn,
Från edra stolta torn!
Ack herre, tyngst af allt det är
För mig att tala om,
Hur hit till våra Roslagsskär
Den grymme härjarn kom.

Hvad skada här han bragt åstad
Från grinden ej vi se
För dessa täta gröna blad
I åldrig lind-allé;
Men bakom den är allt i grus —
En brandmur, svart af rök,
Står ensam upprätt af ert hus
Se'n ryssarnes besök.

Då fienderne seglat af,
Vid brandens gny och brak
Jag in i brasan mig begaf
Att rädda blott en sak.
Jag ryckte från rustkammarns vägg
Er stamfars fältherrsvärd
Och kom, fast svedd i hår och skägg,
Med det ifrån min färd.

Vill Gud, skall jag få se er hand
En gång det draga käck
Till hämnd för vårt beträngda land
Och moskowitzens skräck.
Men tills den kommer denna stund,
Klenoden pryda må
Er borg, som snart på gammal grund
Ur askan upp skall stå.

De gode bondemänner här
Ha grundat ut ett sätt
Att visa eder huru kär
De alltid haft er ätt:
De bedja som en gunst allen
Att för ert nya slott
Få fälla timmer, bryta sten,
Mot half dagspenning blott.

Den gamle slöt. De hunnit fram
Till öde, mörk ruin.
Bland grus och spillror allvarsam
Stod hemvänd carolin.
Vid härjad härd för Sverges son
En bild rann upp i håg
Af landet, han drog ut ifrån,
Och det, han återsåg.

Hans blickar hvilade dernäst
På folkets tysta flock,
En skara barn och gubbar mest
I lappad helgdagsrock.
På magra kinder hungerns spår
Förtydas kunde ej.
Ur slottsherrns öga brast en tår,
Han sade: vänner, nej!

Slikt offer tar jag ej emot
För denna stenhops skull,
Så länge obrukt fins en fot
Af mark för skördegull.
Jag reser nöjd mitt enkla tak
Af svensk och kärnfrisk fur;
Det blir dock yppiga gemak
Mot dem, jag sist kom ur.

Det vore skam, om i vår nöd
Mig snärde högmods garn.
Jag vill se kinden åter röd
På dessa bleka barn.
Den kraft, vi räddat, är för god
Att gå till sådan gärd;
Jag lärt, hvad folkets svett och blod
Och hvad dess fyrk är värd.

Haf tack, min trogne fogde du,
För klingan, som du frälst!
Af egodelar var den ju
Hvad jag bevarat helst.
Sin bästa ära fick från den
Det slott, som sjönk i stoft;
Med klingan följer äran än
Till hem med lägre loft.

Från gyllne högsal svärdet ned
Till furuväggen gått;
Vårt gamla Sverge lär väl med
Få dela lika lott.
Men om ej mer som förr i glans
Till fjerran land det bär,
Vi äro närmare till hands
Att akta våra skär.

Tillräckligt blod för all min tid
Jag sett förspildt i mull
Och längtar bygga upp i frid
Hvad hemma refs omkull.
Om stolta namn från bragders dar
Här ordats mer än nog;
En är vår äldste ättefar,
Hans vapen hette plog.

Af ärlig Dannemora-ätt,
Dess jern i åkern skär
Så djupt som svärd och bajonett
I en fiendtlig här.
Dess börd att pröfva längtar jag
Mot ogräs och mot nöd,
Jag längtar se de säkra tag
För sjelfbestånd och bröd.

Hattar och mössor.

Man har stigit upp från bordet
Hos den gamle generaln,
Sedan politiken ordet
Fört vid tårtan och pokaln.
Damastdräll med pontak på
Tjenarena undanstöka,
Gubbarne ha gått att röka,
Och de unga glamma få.

Glamma? Kommer ej i fråga!
Se de vackra fröknar två,
Huru de af vrede låga,
Der de mot hvarandra stå.
Nämnas Gyllenborg och Horn,
Stampar lilla röda klacken,
Och vid trotsig knyck på nacken
Flyga lätta puderkorn.

Med ett ögonpar som natten,
Fröken Märtha oförsagdt
Svär att endast under *hatten*
Svea komma kan till magt.
Afgjord vän af motsatt tro,
Liten Malin, blåögd fröken,
Kan ej tadla nog försöken
Att förstöra landets ro.

Ett par unga Martis-gossar
Bistå hvar sin amazon,
Ifrigare trätan blossar,
Går allt mera på person.
Hetsigt vin och hetsig blod
Släta fänrikskinder färga,
Rättnu slå de på sin värja
I sitt carolinska mod.

Med förbittring fröken Märtha
Till sin motpart brister ut:
»Fy, du har ett osvenskt hjerta,
Med vår vänskap är det slut.
Karda ull af Ahlströms får,
Du förtretliga, du mössa,
Medan vi med svärd och bössa
Följa Carols segerspår!»

Gamle krigarn under tiden
Larmet lockat ut från båln,
Snart hans pipa hela striden
Sveper som i krutröksmoln.
I den fodrade talärn,
Vördnadsbjudande att skåda,
Frågar han de vackra båda:
»Men hvad är det, kära barn?»

Malin all sin harm och smärta
Gråter ut i morfars famn:
»Det är hon der, kusin Märtha,
Som har gett mig vedernamn.
Må hon heta hatt för mig,
Blott jag slipper bli förhånad,
Derför att jag väf och spånad
Anser båta mer än krig.»

»Tappra Märtha», morfar säger,
»Gud bevars, hvad krigisk brand!
Jag har haft min lust i läger,
Men det föll sig surt ibland.
Pris ske en och hvar, som kom
Att med balsam läka såren —
Var du glad för de der fåren,
Du så hånligt talar om.

»Söta Malin, lilla dufva,
Som här vid mitt bröst sökt värn,
Finner du din näpna hufva
Mer beqväm än hatt af jern,
Glöm dock icke, att det fans
Förr en mö, som hette Blenda,
Hon i rättan tid sin slända
Bytte ut mot sköld och lans.

»Skam få alla nya, fula
Namn, som söndra våra hem!
Väl jag unnade en kula
Den, som först kom upp med dem.
Svensk, helt rätt och slätt, må bli
Bästa, endaste benämning,
Aska varde hvarje lemning
Utaf allt, som nämns parti!»

Den gamla Fröken.

En liten ensam gosse tyst och blyg,
Som ej fått tumla i den gröna hagen,
Jag satt bland böcker i en fönstersmyg,
När jag från skolan hade lof för dagen.
Den unga fantasiens alkemi
Förvandlade den verld, jag lefde i.

Midt öfver gatan låg ett åldrigt hus,
Som hufvudroll i mina drömmar hade,
För gasthistorier jag utan krus
Den hemska skådeplatsen dit förlade.
Ett anlete med bleka, vissna drag
Der stundom mötte mig. Då ryste jag.

Bland bilder från fru Lenngren och Fryxell
 Steg som en elak fée »den gamla Fröken.»
 På hennes rullgardin jag såg hvar qväll,
 Hur skuggor skymtade som mörka spöken.
 Der speltes på klaver emellanåt
 Så sällsamt sorgligt, att jag föll i gråt.

Tog mig vid handen så en vacker dag,
 I ordning att gå ut, min vårdarinna:
 »Den gamla Fröken fattat stort behag
 Att dig i fönstret jemt vid lexan finna.
 Hon bjudit oss att helsa på hos sig
 Och lofvat mycket vackert visa dig.»

Jag bad få slippa, men det halv ej alls,
 Och genast vi begåfvo oss på vägen.
 Jag qväfde snyftningen uti min hals
 Och trädde in, förfärad och förlägen.
 På mattan höll jag blicken envist sänkt;
 Då ljud en röst — den var ej som jag tänkt.

Den klingade så varmt, så mildt och godt,
Och i ett nu min fruktan var försvunnen.
Två ögon logo själfullt himmelsblått
I öppen strid med skrynklorna kring munnen,
Och sjelfva skrynklorna, hvad voro de?
En mask förrådande en vänlig fée.

Det låg ett fångslande jag vet ej hvad
I denna hållning, rak trots årens börda,
I denna hy, lik hvita rosenblad
Af första frostens andedrägt berörda.
Från flydda vårar minnets doft fans kvar
Omkring gengångerskan från Gustafs dar.

Den boning, som jag fyllt med nattlig skräck,
Jag kunde icke nog bese, beundra:
Möblering utan stoftkorn eller fläck,
I stort och smått en bild af sjuttonhundra,
Med bronsbeslag allt värdigt och bastant,
Från gamla kopparstick mig välbekant.

Klaveret, som jag hört så många gång,
Stod der i vrån, i hvitt med nött förgyllning,
Notställarn bar en nu förgäten sång,
I gulnadt bläck en sirligt skrifven hyllning.
Det var »vid vassen af den krökta ström» —
En ton, som följt mig ända i min dröm.

På hyllan, lysande i franska band
Och högröd snitt, liksom i högtidskläder,
Gustavianska skalder trängdes bland
Dalinska tidens folk i simpelt läder.
I vitterhet den gamla höll sig nöjd
Till dem, som gjorde hennes ungdoms fröjd.

På väggen taflor! — Farfar i peruk
Med harnesk öfver gula kyllerocken,
Ett rytterianfall — en mörknad duk
Med Lembkes svarta häst i främsta flocken,
Pastellporträtt i bleknad herrlighet —
Jag tröttnade ej fråga: »hvem är det?»

I målad miniatyr, i drifvet vax,
 Jag redan visste mången likhet läsa:
 På vinlöfskransen röjdes Bellman strax,
 Och stackars Lidner på sin stora näsa.
 Af häpen vördnad stod min mun på glänt
 Då Fröken sade: »Jag dem sett och känt.»

»Fru Lenngren då och Kellgren?» — »Också dem».
 Nyfikenheten intet kunde mätta.
 Re'n stunden inne var för att gå hem,
 Och än alltjemt det hette: »ack, berätta!»
 Knappt lemnad var den tröskel, som jag skytt,
 Förr'n hågen brann att komma dit på nytt.

Besöket gjordes om en annan qväll;
 Allt var sig likt, blott ännu mera roligt.
 På böcker och på taflor såg jag säll
 Och till den goda féen mig smög förtroligt.
 Till namn från fordom jemt jag återkom,
 Och alltid hette det: »ack, tala om!»

Hon gjorde så — dock icke mitt begär,
Fasthellre minnets magt, hon lyda tycktes,
Och stundom bortom barnets trånga sfer
Berättelserna ofrivilligt rycktes,
Som på det stilla vattnet, vid ett kast,
Allt större ringar vidga sig i hast.

Men om jag också icke allt förstod,
Så tacksam lyssnare man funnit sällan,
Så helt jag lefde i en period,
Som låg med ljus och dunkelhet emellan
Den nittonde Augustis morgonsol
Och nattens blixtnur Anckarströms pistol.

Hon skildrade, hur glädjen sjelf steg ned
På flygtigt gästbesök till frusna zoner,
I »Postens» spalter Kellgrens löje stred,
I fria luften lekte Bellmans toner.
Af grace och qvickhet, lefnadslust och mod
Allt sjöd och spelte som en vårlig flod.

Och Konungen — hvem återge förmår.
Hans ögas strålblick och hans sneda panna,
Theaterlagrarne i pudradt hår
I sällsam blandning med de äkta, sanna!
Hans ålder, ack, med flärd och split och strid,
Var dock vår sista svenska storhetstid!

»Jag mins», så sade hon, »den morgonstund,
Då Gustaf steg ombord på skärgårdsflottan.
Från Holmen dundrade af hjertans grund
Vid hurrande och jubel öfvermåttan,
Och tårfullt viftande tog aldrig slut
För hvar galèr, som vimplad lade ut.

»Jag ser mång ungersven vid skottens ljud
Med hurtigt grepp i tåg och tackel klänga,
Som afskedshelsning till en mor, en brud,
En plumagerad hatt bland krutrök svänga.
Jag ser för mig så mången, mången, som
Från Wiborgsviken aldrig vände om.

»På stranden stod jag, klädd ännu till bal.
Jag dansat på redutten hela natten,
Der flödat glödgadt vin och vankats tal
För hjeltarne på väg till finska vatten.
Min blick i tårar hän mot skeppen gick —»
Hon teg med ens. Ej mer jag veta fick.

Jag märkte stunden ej för frågor gjord,
Men mina ögon min väninnas följde
Bort till en medaljong på hennes bord,
Der hennes sticksöm den till hälften höljde.
Jag mindes, att jag undrat hvem det var,
Fast då mot vanan icke jag fått svar.

Till böckerna jag tyst mig undan drog
För att ej störa hennes sorgsna stämning,
Men hur i dem jag bläddrade, betog
Till sist mig sjelf en liknande beklämning.
Om lexor stammade jag fram ett skäl,
Steg upp och tackade och bjöd farväl.

Visst hade jag min gång dit om igen,
Och visst var Fröken som hon brukat vara
Mot den, hon kallade »sin lilla vän»,
Beredd att ständigt på hans frågor svara,
Men likafullt jag var och blef försynt
Att be om slut på hvad hon påbegynt.

Och tiden gick — från ferier återvänd,
Se'n några veckors frihet jag fått smaka,
Jag var som vanligt hemma i min gränd,
Hos min syntax och themabok tillbaka,
Då oförmodadt sorgebudet ljöd:
»Du vet, att Fröken midt emot är död.»

Ner på Cornelius föll en droppe klar,
Hur än jag kämpade att gråten svälja.
Det sades, att om Onsdag åtta dar
Man ämnade att på auktion försälja
Den gamlas taflor, bo och husgeråd.
För mina öron lät det som ett dåd.

På förevisningsdagen dit jag smög.
 Hur var det fina, hvita golfvet smutsadt!
 Hvar möbel rubbad var, och i en hög
 De kära taflor man mot väggen skjutsat.
 För simpelt skämt de voro föremål —
 Och i sitt harnesk farfar fått ett hål.

Det bo, som hållits hop af aktsam vård,
 Hur skulle nu det skingras i fragmenter!
 En klädståndsfru slog till ett falskt ackord
 Uppå klaverets dammiga tangenter.
 Det var liksom jag magtlös långt ifrån
 Mot älskadt stoft bevittnat helgerån.

Till böckerna jag sade afsked rörd
 Och aldrig sist nu till det bord mig vände,
 Der på en bricka jag såg sammanförd
 En mängd af småting, som jag alla kände.
 Jag önskade betrakta än en gång
 Det der porträttet i sin medaljong.

Der låg dess röda saffiansfodral,
Men tomt — porträttet var ej mer att finna,
Och ängsligt frågande min blick sig stal
Hän till en gammal sorgklädd tjenarinna.
Uti en hviskning gaf hon mig besked:
»Ja, medaljongen — den tog Fröken med.»

SAGOR OCH SYNER

SAGOR OCH SYNER

Fylgjan.

Det är natten före striden. Thorolf Vikings härjarsfärd
Skall i morgon hånligt lykta under frankers hämnarsvärd.
Stängd från skeppen, innesluten, skall han obesjungen dö,
Som ett blodigt irrbloss slocknar fjerran i en namnlös sjö.

Rundt omkring, hans lilla skara hvilar trött och slummer-
tung.

Ensam i en öde koja vakar Thorolf, böljans kung.

Timmar skrida hän i mörker. Från den matta stockelds
glöd

Dröjer i hans sköld på väggen blott en fläck, en dunkelröd.

Utan hopp som utan fruktan mönstrar han i dyster håg

Tio sommars kämpabragder på den vida salta väg,

Tio vintrars högbänkshvila på så mången kufvad strand

Mellan skum-omgördladt Norge och helleners solskensland.

Skall han bjuda för sin räddning Oden offer eller Thor?
 Thorolf mer på egen styrka än på Valhalls gudar tror.
 Thorolf skulle ödmjukt tigga? Det är lifvet icke värdt!
 Hellre mana fram sin fylgja, som en bjarmisk trollman
 lärt.

Se'n det sista Greklandståget all hans glada trygghet vek,
 Tvifvel tärde på hans lycka liksom mask i skeppets ek.
 Nu från egen nornas läppar han sitt öde höra skall,
 Må hon båda honom seger eller nederlag och fall.

I hvad skepnad skall hon komma? Kanske lik en snö-
 hvit häst,
 Manen fladdrande i frihet — förebud till segerns fest,
 Eller som den askgrå ulfven med sin stela eldkolsblick —
 Det är undergångens tecken, det är dödens bittra drick.

Men en suck ur jordens inre sakta rörde kojans grund:
 Blott i slöja svept, en jungfru viste sig i samma stund.
 Dallrande vid hvarje luftdrag, bilden skalf liksom af köld,
 Bröstet blodigt genomskimradt af ett sken från Thorolfs
 sköld.

»Jag har gungat på din reling, Ljungelds-klar i stormens
skräck,

Under lugna stjärnenätter har jag suttit på ditt däck.

Det var jag, som vallmohornet ut i guldpokalen hvälft,

Jag, som väckte dig, då svärdet tycktes klirra af sig sjelft.

»Ständigt, hvar du gick, min skugga mörk sig lade i din
krets,

När du blottade din klinga, hang jag blytungt vid dess
spets.

Segerns ljusa anlet vände sig från dig på kampens dag,

Skyende, att vid din sida möta mina bleka drag.

»Nu det täckelse oss skilde hastigt glesnar mer och mer,
Och min maning omotståndligt drager dig till mig dit ner.

Gudar, som du stolt försmådde, ha för oss sin solport lyckt,

Men med våra dåd och tankar sjelfva vi en verld oss
byggt.

»Kom min hjelte, du mitt öde lika visst som jag är ditt!

Innan nästa afton skymmer, har din sista strid du stridt.

Från ditt hufvud vill jag lösa sönderhuggna hjälmen då,

Och vid glömskans stilla vatten kanske begge ro vi få.»

Sagdt. I gråkall morgongryning synen sjönk till skuggors
verld,

Thorolf satt med pannan lutad öfver knappen af sitt svärd.

Då han hjälmens örnevingar åter lyfte, var det tid:

Luren redan tvänne gånger ropat utanför till strid.

Napoleons ur.

Alltså är du nu förlorad,
Lilla gyllne talisman,
Som hos fallen kejsaryngling
Icke mer man återfann.

Klocka, hvilken Cæsar burit
Redan före magtens dar,
Sedan dess på ättens storhet
Mystisk underpant du var!

Ofta se'n din sakta knäppning
Täljt nationers höjd och fall,
Som med sjelfva domsbasunens
Obevekliga metall.

Ofta inom siffertaflans
Ödesdigra, trånga ring
Verldshistoriens hjul sig vände
Med din visare ikring.

Bredvid Austerlitz, på kullen,
Imperators hand dig höll.
Tsarens här på utsatt klockslag
Som en glödhög sammanföll.

Segerns rusande sekunder
Har du visat, lilla ur,
Liksom tidens hemska snäckgång
I den fängne örnens bur.

Det var du, som för hans arfving
Ängsligt pekat ut den stund,
Då hans tron i mörkret restes
Upp på röd och halkig grund.

Hon var med, din tysta stämman,
Bak Sedans beskjutna mur,
Utan miskund skredo timmar
Under tyska kulors skur.

Sist du burits vid ett hjerta,
Som var skuldlöst än och ungt,
Ingen fläck der ännu lådat,
Ingen gerning hvilat tungt.

En symbol af tidens oro,
Med demonisk frestarröst
Männ' du ej har rastlöst hamrat
Ock på denne ynglings bröst?

Fåfång fråga! Döden klippte
Tråden af för alla svar,
Och den unges sol gick neder
Ofördunklad, ljus och klar.

Der han liflös låg bland gräset
Långt i fjerran Kafferland,
Cæsars ur en vilde vägde
Lystet i sin svarta hand.

Då det tappra unga hjertat
Brustet slutade att slå,
Talisman, uti ditt urverk
Oron hörde upp att gå.

Om Napoleons-legenden
Föllo grafvens portar till,
Och det var som hade tidens
Ur ett ögonblick stått still.

Juli 1879.

Kung Henriks jagt.

Kung Henrik, ung Plantagenêt,
Vill njuta jagtens fröjd,
Sin nya falk han längtar se
I flygt mot himlens höjd.

Af ifver sjuder all hans blod,
Och under nattens lopp
Väl tio gånger upp han stod,
Att se om sol rann opp.

Ännu i dag på brittisk mark
Åt hägerns fall han gläds;
Snart tretti tusen bågar stark
Han jagar annorstäds.

Bland rosorna på Englands ö
Ännu en munter ridt —
Till Frankland se'n att purpur strö
På fält af liljor hvitt!

Halloh, re'n sända horn och lur
Sin smattrande signal,
Och gröna jackor vimla ur
Den vapenprydda sal.

Med örat spetsadt, halsen krum
Och förd af stallarns hand,
Den svarta hingsten tuggar skum
Vid marmortrappans rand.

Kung Henrik, ung Plantagenêt,
Med ärfda hjeltedrag,
Så strålande han var att se
Som sol på segerns dag.

I sadeln med ett språng han satt;
Och följet ser förskräckt
Hans jägarhand få falcken fatt,
Förr'n svennen handsken räckt,

En elghudshandske perlesydd
Att akta känsligt skinn —
För sent! I handen utan skydd
Sin klo slår falcken in.

Kung Henrik, ung Plantagenét,
Med blix i ögats hörn,
Så stolt och herrlig var att se
Som Ljungarn med sin örn.

»Stor sak», han ropar, »riddersmän!
I jagtdrägt eller stål
Fick ingen frukta skråmor än,
När det gällt höga mål.

»En sargad hand — hvad är det mer?
Den har ej annat val,
Som hemtar bästa bytet ner
Från sjelfva himlens sal.»

Afskedsdrycken.

Vid den gamla ekens rötter,
Der den klara källan rann,
Dammiga, med trötta fötter,
Sökte hvila hon och han.

Här, bland mossans dagg-juveler,
Skogen tog i huldt förvar
Fogelfria ministreler,
Fredlöst albigenser-par.

Pilgrimshatt med breda skyggen
Dolde kinden hvit och röd,
Ränseln, kastad öfver ryggen,
Gömde landsflykts grofva bröd.

Under kappans veck en cittra
Sakta klang i sitt gehäng,
Van att söfva allt det bittra
Med melodisk silfversträng.

När en qvist de undanböjde,
De i qvällens rosenfärg
Dalen nedanföre röjde
Med sin gräns af blåa berg.

Kransadt af oliv och ranka,
Sågo de sitt land, Provence,
Och bland lundarne det blanka
Spegelbandet af Durance.

Hatten han af henne löste
Och på bruna lockars svall
Med sin hand ur källan öste
Feberstillande kristall.

»Drick», han sade ömt, »det lenar
Ljuffigt ditt betryckta bröst!
Med min maning sig förenar
Vattnets egen joller-röst.

»Drick, en lönlig läkdom dväljes
Här i jordens rena saft —
Underbar en sägn förtäljes
Om den lilla källans kraft:

»En och hvar, som omildt öde
Fjermar från vårt sköna land,
Afskedsdryck ur detta flöde
Upp må hemta i sin hand;

»Då skall för hans öga falla
Stoftets gröfre skiljemur,
Och med sinnen, nya alla,
Fattar han sin mor, Natur.

»I en enda hastig hägring
Klart han skönjer och förstår
Själens af sin hembygds fägring
Genom prisma af en tår.

»Tungan då sin tvekan mister,
Och liksom en källas språng
Känslan ur hans hjerta brister,
Och hans tal är genast sång.

»Rankans rus och rosens anda,
Skiftningen af ängens skrud,
Sötma, doft och syner blanda
Magiskt sig med språkets ljud.

»Kastad se'n till fjerran zoner,
Midt i främlingshopens larm,
Han sin fosterjord i toner
Bär bevarad i sin barm.

»Ett Provence, som ler och skimrar
Likt en bräddfull blomsterskål,
Dubbelt skönt han åter timrar
Upp i sångrikt modersmål.

»Kom och låt oss källan smaka!
Ljufva hjerta, drick du först:
Hemta näring, ädla maka,
För din andes skönhets-törst!

»Nu Provence, du gyllne, kära,
Draga vi på okänd led,
Men hvart våra vägar bära,
Taga vi dig alltid med!» —

Än en sista blick de skänkte
Åt den kända landskapsscen,
Och i deras ögon blänkte
Redan dryckens återsken.

Snart af deras fjät det svaga
Ljudet hän i dalen dog,
Källan ensam sjöng sin saga
Snart för slummerdrucken skog.

Den främmande fogeln.

Liten tiggargosse på en trappa låg,
Utan fader, moder, — lemnad vind för våg.
Huru varmt det vackra, bruna ögat bad,
Ingen, ingen rördes i den stora stad.

Kampanilens klockor ringde doft: bång, bång.
Sol och helgdagsdrägter, kyrkmusik och sång!
Köpenskapen blomstrar, man är rik och säll,
Derför skyddspatronen fått ett nytt kapell.

Bisp med staf och mitra under baldakin,
Stadens styresmän i fotsid karmosin,
Pager, svassande i snibbigt smala skor,
Damer, mysande bak toppig mössas flor,

Alla drogo fram i ändlös procession
In i svala dunkel under orgelton.
Tiggargossen trifs på solig trappa bäst —
Hvad har han att göra med de rikas fest?

Liten fogel sjönk från molnets gyllne rand,
Lät sig villigt tagas af den späda hand.
Svart och hvit till färgen, än af sunnan varm,
Trötta fogeln gömde sig vid gossens barm.

»Svala», sade gossen, »lycklig, lycklig du,
Som med snabba vingar delar skyn i tu!
I de sköna landen, der du varit sist,
Gjuter ingen tårar, lider ingen brist.

»Midt i nödens sköte hvarför slog du ned?
Ack vänd om, jag ber dig, flyg och tag mig med!
Låt ock mig få följa med det långa tåg
Mot de gröna palmer, mot den stilla våg!»

Tätt till bröstets trasor fogeln ömt han smög,
Snart på hvilad vinge åter bort den flög.
Under hymnens jubel, orgelns återskall
Gossen sjönk tillbaka, sällsamt blek och kall.

Nästa sol rann opp — från tusen läppar ljud:
»Pesten är i Florens, folkens svarta död!»
Han, hvars offer äro liksom hafvets sand,
Kommit med en svala från Egypti land.

Läkaren.

Vid Arnos våg, som sakta glider
Inunder Gaddi's gamla bro,
I dunkla, orofulla tider
De tvänne byggt sitt lugna bo.
De lemnade uti sitt värde
Signørers, popolaners kif.
Han var ung Giulio den lärde,
Och Gemma var hans fagra vif.

I gryningen af vetenskapen
För sina bröders gagn han brann
Och sökte modigt efter vapen
Att hejda knotig lieman.
Uti Salerno och Granada,
Der konsten knöt sin första blom,
För mensklighetens gamla skada
Han samlade mång läkedom.

Se'n drog han glad, som biet ilar
Hän till den kända kupans mål,
Hem till Firenze, der det hvilar
I skuggan af sin döms kupol.
Hans själs begär, hans ljufva qvinna
Blef der hans brud en lycklig qväll;
Lik helsans blomstrande gudinna,
Hon gick att dela läkarns tjäll.

En krans af friska rosor slog hon
Kring tanke, vänd åt qual och död,
På tröskeln redan emottog hon
Den kommande, då vesper ljöd,
Hon lossade hans våta kappa
Och kysste molnet från hans min,
Om han var trött att skallar lappa
Hvar dag på guelf och ghibellin.

När sedan studielampan tändes,
Hur tyst aktgifvande hon satt,
Då sida efter sida vändes
I åldrig, präntad visdomsskatt!
Mång inblick i naturens krafter
Han hemtade ur gulnad text
Och lärde pressa läkesafter
Ur mängen okänd markens växt.

Hvad glädje, då hans forskarmöda
Den skönaste af segrar fick!
Ur örter, hvilka eljest döda,
Han drog en verksam helsodrick.
Så blef af händer, fromma, rena,
Det onda sjelft i kedjor lagdt
Och harmset skummande fick tjena
Till redskap åt en högre magt.

För alla andra eskulaper
En nagel slikt i ögat var.
Han djerfts betvifla egenskaper
Hos theriak och bezoar!
De häftigaste genast ville
På kätteriet göra slut
Och drifva honom ur sitt gille,
Som det med Dante skett förut.

Han slapp att bort ur staden piskas,
Men hatet visste dock ge sår.
Snart rundtomkring förnam han hviskas:
»Giftblandaren — se der han går!»
Det skar i hjertat — djupt det kändes,
Han vände dyster hem till sig.
Men Gemma log och lampan tändes
Och boken sade: kom till mig!

Allt färre sjuka hördes klappa
Med hvarje dag på läkarns dörr,
Och gåfvorna alltjemt mer knappa
Till huset flöto in mot förr,
Och mången, som för livvets frälsning
Var hos hans konst en gäldenär,
På torget undvek återhelsning,
När nästa gång de möttes der.

Han litat på det sannas seger,
Nu svigtade hans tillförsigt,
Han var bland landsmän och kolleger
Belagd med hemligt interdikt.
Hvad gagnar, mente han, att strida
Mot en så öfvermäktig flod?
Men då stod maken vid hans sida
Med ord af bergfast hopp och mod.

Fastän bekymret satt vid händen,
Och sista gyllen vaxlats bort,
Med eggad kraft han glömde världen
På nytt vid degel och retort.
Det gällde nu ett mästerstykke,
Ett elixir af kostbar halt,
Och Gemma sålt sitt bröllopssmycke
För att till verket skaffa allt.

Ty se, re'n smög kring stadens murar
En fiende af fruktadt namn,
I kläder, böcker dold han lurar,
I luften, ja, i makans famn.
I fåvitsk blindhet ville skaran
Förneka först sin hemska gäst;
Blott Giulio såg riktigt faran
Och nämnde namnet — det var pest.

Emot förhärjaren från Östan,
Hvars blotta ande lifvet drap,
Till kamp han uppbjöd med förtröstan
Sitt varma nit, sin vetenskap.
Hans stora verk var denna röda
Tinktur, hvars glesa droppars fall
Nu långsamt fyllde upp sitt spröda
Och trånga hölje af kristall.

Ej fans uti de gamles skrifter
En blandning så förväget djerf.
Emot ett gift han väpnat gifter
Till räddning eller visst förderf:
En hårfin våg, med lifvet, döden
På skålar två i ängslig svigt —
Blott en atom mer än af nöden,
Och döden finge öfvervigt.

Ett tvifvel fick ej insteg vinna
I läkarns segervissa själ:
»Se hit, mitt hjertas herrskarinna,
Min Gemma, se, det lyckats väl!
Den, som de trampat och förhånat,
Vet hämnas ädelt som sig bör.
I morgon tacksamt och förvånadt
Firenze trängs här utanför.

»Om för mitt första rön här vore
Till hands ett enda smittans rof!
Med Cosmo sjelf, den höge, store,
Jag skulle våga göra prof.
O Gemma, gläds du ej åt detta?
Så lossa på din tungas band!
Men Gud, hvad är det? Feberhetta
Med isköld vexlar i din hand.»

Hans öga granskade — och skräcken
Förlama ville ordets ljud.
Der syntes den, den svartblå fläcken
På halsens marmorhvita hud. . .
»Fort, elixiret! — Töm det snarligt!
Nej, håll — jag är en däre blott!
Kom ej dervid — det är för farligt
Och har ej än sitt prof bestått.

»Kom ej dervid med minsta finger!
Var lugn — blott fem minuters tid,
Och öfver gatan strax jag springer
Till mäster Luca här bredvid.
Min älskade, mitt allt, min Gemma,
Oss hjelpe Christ uti sin nåd!
På stunden är jag åter hemma
Med Luca och hans visa råd.»

I grånad yrkesbroders boning
Han med förtvifflans ångest stod:
»O Luca, glömska och försoning,
Om förr jag bröt af öfvermod!
Nu, när det gällde rädda henne,
Min konst jag svag och oviss fann,
Kom, kanske lyckas det för tvänne,
O råd och stöd mig, om du kan!»

Den gamle kunde ej fördölja,
Att han såg föga tröst och hopp,
Men skyndade ändock att följa
Den unge, som till hemmet lopp.
Med ens de studsade tillbaka —
På tröskeln, som i helsans dar,
Såg åter Giulio sin maka,
Och hennes blick var fast och klar.

Hon talade och ögat lyste:
»Jag tömde elixirets saft,
Ty aldrig jag ett tvifvel hyste
Uppå dess underbara kraft.
Det prof, du önskade och ville,
I rätta stunden erbjöd sig.
Jag trodde på din konst, ditt snille,
Och lefver, älskade — för dig!»

Sterope.

Ur dunklet i dalarnes näste
Vi blicka mot natthimlen upp
Och se på dess stjernströdda fäste
Plejadernas skimrande grupp.

Det är som de götes tillsamman
I enigt och systerligt sken,
Som vore den himmelska flamman
Ej tänd hos de sju, men hos en.

Med strålar de blända, att ingen,
Som forskar bland stjernorna, ser
Att Sterope, skönast i ringen,
Ej lyser hos systrarna mer.

En afton lik denna de drogo
I skyarnes glidande char,
Då silfrade dyningar dogo
Dernere kring mörk Balear.

Allt lägre sig sänkte de ljusa
Och lyddes med drömmande lust
På böljornas suckar, som susa
Ur månklara grottor vid kust.

En dödlig, så säger oss sagan,
Sin blick mot de himmelska höjt.
Från stranden hans trånande klagan
Vardt buren på rörskuren flöjt.

Bak molnen försvunno de höga
Pleïader för jordsonens blick;
Allena från Steropes öga
Ett gensvar den bedjande fick.

Ur tonande sferer hon lände
Att bringa den arme sin tröst.
Af menskliga lidelser brände
En tår den odödligas bröst.

Den föll som en svedande gnista,
Om jordlifvets smärta ett bud,
Och der som den fallit sågs mista
Sin klarhet den stjerniga skrud.

Af stoftet hon hembar ett tecken
Till systrarnas strålände krans
Och döljer alltsedan i vecken
Af slöjan sin bleknade glans.

Då skygg hon i azurn försmälte,
Osynlig i himlarnes hus,
Strax väfde de andra ett bälte
Kring henne af skyddande ljus.

Med strålar de blända, att ingen,
Som forskar bland stjernorna, ser
Att Sterope, skönast i ringen,
Ej lyser hos systrarna mer.

Målaren i Pompeji.

Sin pensel ur handen han fälde
Och knäföll för skönhets väld
Och eldigt i famnen höll slut
Sin rodnande brud och modell.
Så stilla med ens stod minuten
Som dansen af kransade timmar,
Der luftig kring frisen den glimmar
I konstnärens leende tjäll.

En Amor med fingret på munnen
I atrium vaktade brunnen,
Och vattnets kristalliska sladder
I snäckskålen saktadt sig göt;
Vid purpurförhängenas fladder
Förrådde den öppna portiken
En skynt af Vesuven och viken,
Der solgudens öga sig slöt.

Omslingrade dröjde de båda.
Hon tröttnade ej att beskåda
Den nymf-lika sköna figuren,
Som penseln fulländade nyss.
Den fuktiga färgen på muren
Gaf åter de älskade dragen
Af henne, som tacksamt betagen
Nu skänkte sig helt i en kyss.

Hon är det. I fladdrande drägten
Hon liknar olympiska slägten,
Och under det dansande steget
Försvinner det jordiska grus.
Ja, anletet är hennes eget!
Odödliga rosor bär kinden,
Hon sväfvar som buren af vinden,
En strålbild af ungdom och ljus!

Och målaren ropte: »I Gudar,
Som smyckaden stoftet med skrudar
Af skönhet från himlarne lånad,
Om nåd för Er afbild jag ber!
Då Parcernas ilande spånad
Skall slitas i morgon måhända,
Skall åter till intet då vända
Den form, hvilken liknade Er?

»O rädden från glömskan och natten
Till trots för det Stygiska vatten
Den skapnad, I skänkten åt henne,
Och låten dess skugga bli qvar!
Då ingen mer minnes de tvänne,
Må konstnärens flygtiga daning
I sekler än gifva en aning,
Hur skön och hur älskad hon var!»

* * *

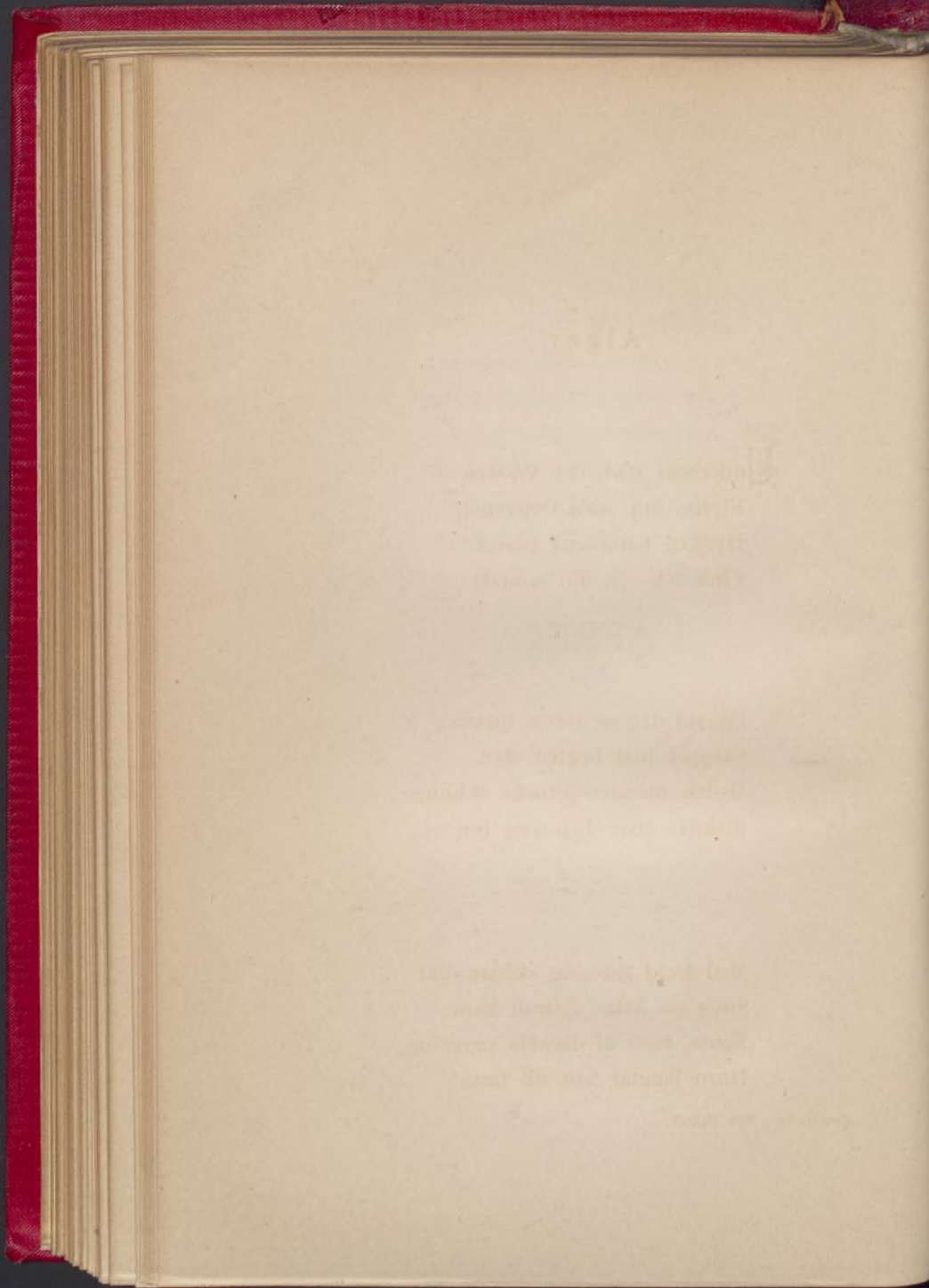
Hans bön de odödlige hörde.
Den regnande askan förstörde
Det lif, som på gator och gränder
Dref fram med sitt tanklösa sorl;
Men verket af älskande händer
Än pryder den leende gården,
Der Amor som fordom har vården
Vid brunnens förstummade porl.

I lefvande färgglans på muren
Hon syns, af sefirerna buren,
Olympisk är än hennes bana,
Hon glöder af ungdom och ljus!
Hvad konsten och kärleken dana
Skall tiden bestorma förgäfves,
Ur seklernas aska det gräfves,
Besegrande glömska och grus.

I AFRIKA

Alger.

Underbara stad, der Vestern
Flyttat hop med Österland,
Hvilken fantasiens högtid
Firas icke på din strand!

Då vid dagens första ljusning
Skeppet inåt bugten styr,
Medan morgonstjernans skimmer
Bleknar öfver hamnens fyr,

Med hvad tjusning skådar ögat
Snön på Atlas' fjerran kam,
Foten, trött af däckets vaggning,
Huru längtar han dit fram!

Stolt Alger ur vågen växer
Som en vit triangel opp,
Smalnande i Kasbah's tinnar
På den gröna kullens topp.

Bland burnuserna på kajen
Huru drömligt tycks ej allt!
Halfförgätna barnaböckers
Blekta bilder få gestalt.

Huru ifrigt örat fångar
Sjelfva bärarhopens skrik,
Hur de sträfva gutturaler
Ljuda likt en trolsk musik!

Packningen på ryggen kastar
Nu en smidig, smärt arab,
Som med knuffar öppnar vägen
Genom trasig tiggarslab.

Främlingen bedöfvad följer
Ett par snabba, bruna ben
Uppför trapporna från hamnen
I det dunkla grynings-sken.

Här och der en son af öknen,
I sitt hvita skynke klädd,
Sömnig reser sig på armen
Från granitens hårda bädd.

Morgonvinden vaken rasslar
Kring i palmers täta blad
Framför porten till hotellet,
Der fontänen plaskar glad.

Bärarn lemnar af sin börda,
Sträcker handen girigt nu,
Fordrande i francs den summa,
Som han borde få i sous.

Skälmen vet sin fördel öfver
Den förtjuste europén,
Har det vackra namnet Omar
Och sin tandrads elfenben.

Skuggorna ett flätverk spinna
Öfver arbetsbordets skifva,
Österländska bokstafstecken
På det blanka ark de skrifva.

För att läsa och begrunda
Just ett rum som jag vill ha det,
Och från pennan orden sjelfmant
Dansa rytmiskt ned på bladet.

På min ena sida sitter
Med den lindade turbanen
Tyst en gammal turk och bläddrar
Under andakt i Koranen.

Men jag har en annan granne,
Som hvar stund min själ förnöjer,
Hon, som nu den varma blicken
Långsamt upp från boken höjer.

Älskade, om jag ej räddes
Att din kloka tanke störa,
Ville jag en sakta fråga
Rigta till ditt fina öra.

Så som du kan ingen konstnär
I det händiga Cremona
Höra, om de gamla strängar
Ännu sig åt välljud låna.

Österländskan.

Högt i arab-kvarteret
I gränder små och trånga,
I närheten af baden,
Som bolma fuktig ånga,

Der ser man henne skymta
Att i en port försvinna,
Ett hvitbeslöjadt spöke,
En Österlandets qvinna.

Bakom de täta vecken
Två dunkla ögon bränna,
Ibland en hand blir synlig,
Som färgats röd af henna.

På lätta tofflor smyger
Hon fram så skygg och luftig,
Den varelse, som Islam
Har gjort till oförnuftig.

Från lifvet slöts hon ute,
Den fångna, väsenlösa,
I hennes barm förvittrat
Den skatt, hon ej fick slösa.

Hon är den ros, som dömdes
Att aldrig knoppen spränga,
Det echo, som i klippan
Skall ljudlöst in sig stänga,

Den nakna gal, som aldrig
Fick ut i toner bryta,
Det källsprång, som förborgadt
I jorden måste flyta.

O Österns son, förgiftat
Du har din lefnads krydda,
Din halfva själ du mördat,
Förödt din härd och hydda!

Derföre skall till handling
Du sjelf ej mera vakna,
Bland paradisisk skönhet
Det bästa alltid sakna.

För sent skall du förnimma,
O drömmare i Öster,
Ett sorl omkring ditt läger
Af sorgsna, vreda röster:

Du dåre, som förbjöd oss
Att också äga själar,
Till straff vi frie männer
Ej föda mer, men trälar!

Profetens ättling.

Vid balustraden i Marengos park
Han står der stel, med munnen sammanbiten,
Förnäm i hållning liksom en monark,
Fastän hans mantel fläckig är och sliten.

Till börden är han ock en kung, hvar tum,
Och i moskén den trogna menigheten
För detta stolta armod lemnar rum,
För Sidi-Hamed, ättling af Profeten.

Men han, som räknat Deyer i sin slägt,
Är bofast under öppna himlaljuset.
Han äger intet, utom denna drägt,
När han ej har en verld i hachisch-ruset.

Med blick, på hvilken visionären käns,
Han ser mot hafvet. Böljans trollsång klingar.
På sjöns och luftens fjerran dimblå gräns
Latinska segel spänna hvita vingar.

Hans fäder fordom stått på samma höjd,
Att se korsaren styra in med brisen,
Och de beräknade med trotsig fröjd
Sin egen anpart i den gjorda prisen.

Det var i dagar, då Algers galèr
Strök lik en haj omkring sitt våta välde
Och låg på lur vid hvarje vik och skär,
Beredd att rusa fram, om rof det gällde.

Väl firade med Adria, den blå,
Venetianarn skrytsamt bröllopfesten,
Men bak hans rygg till bruden smög på tå
Den djerfve mohren, den objudne gästen.

Förgäfves kom med hämndens blix och brak
Från kristenheten mången stark armada;
Långt från triangelstadens platta tak
Dess dunderbollar sprungo utan skada.

Alger var mäktigt, det var rikt och sällt,
Och fångna gjaurer, skramlande med länken,
Uppbröto sina herrars mark och fält
Och svettades för dem på roddarbänken.

Bazaren var beryktad vidt omkring
Som marknad för de skönaste slafvinnor:
Bakom en förlåt sutto der i ring,
Bland nubiskor, Europas hvita qvinnor.

Hur får ej nu, Alger, du göra bot,
Slafvinna sjelf hos vesterlandets söner!
Moskén beträder frankens fräcka fot
Och stör de troende i deras böner.

Ja, hit han kom — med fagra löften först
Att öfvervunna akta och beskydda,
Men för hans högvishet och nyhets-törst
Får ej den minste ha i fred sin hydda.

Med pennans ränker vet han plåna ut
Det han ej genast slog med sabeln neder,
Och faller dem, som sparats af hans krut,
Med giftet af sitt guld och sina seder.

Från foten på triangeln växa opp
Af jern och glas de präliga palatser,
Inkräktande de nå till kullens topp,
Till mohrens sista, trånga boningsplatser.

Att vittna hvar Alger, det gamla, stod,
Fins snart ej mer än Kasbah's gråa lemning.
Då skall den stiga ur förderfvets flod,
En öde klippspets i en öfversvämning.

Så klagar i den mörke mannens håg
Den sorg, som hafvets åsyn har förstorat,
Då blicken dröjer vid den fria våg,
Det faders-arf, som nu hans folk förlorat.

I timmar sonen af Profetens ätt
Kan stirra utåt sjön, der böljor välla.
Han glömmmer hungern — han har köpt sig rätt
Att bära högt sitt hufvud och att svälta.

En gång för namnets skull, så är det sagdt,
För hans behof eröfrarn velat vaka,
Men vid hans kalla, tigande förakt
Den sträckta hjälparhanden drogs till baka.

Han tärfvar intet. När han sjelf det vill,
Ett paradís han bygger upp ur gruset.
Strax utom parken, gränden närmst intill,
Den tända pipan bjuds på kaffehuset.

För rökarn svinner livvets uselhet
På trähård liggbänk, glömskans ljufva altar.
Till halfmånpydd kupol och minaret
Den fina rökspiralen sig gestaltar.

Och han, Profetens ättling, är kalif,
Befriarn, hämnarn, hvilken Islam vördar,
Tack vare några bloss utaf *el-kif*,
Den ört, som döfvar, lyckliggör — och mördar.

Bland pipans moln en fången näktergal —
Hvar hachisch-rökare en sådan äger —
I välljud andas ut sin trånads qual
I buren ofvanför hans hviloläger.

Och drömmarn på sin hårda hufvudgård
Och i sin ståltrådsbur den lilla fången
Till fantasiens underbara verd
Gemensamt fly på vingarne af sången.

Och Hamed, frossande i toners ström,
Ser åter friheten i hachisch-glöden,
Fast sången blott är drömmen om en dröm,
Och friheten ej hinnes förr'n i döden.

Vid moskén.

Vid moskén, der framför tröskeln
Enligt lagens helga kraf
Seniga och bara fötter
Stryka sina tofflor af,

Huka tras-insvepta hamnar
Som en brokig bildersal
Af naturens alla lyten,
Nödens, ålderdomens qval.

Mörka, magra händer sträckas
Ödmjukt ur burnusens fång,
Stundom för en kopparpennning,
Men för intet mången gång.

Ömkligast bland de elända,
Hvilka sutto der i dag,
Var en isgrå åttiåring,
Blind, med hungertärda drag.

Halte tiggarn, näst i raden,
Sig en skärf omsider fick,
Då den blinde bad förgäfves,
Höjande sin tomma blick.

Ej han märktes af den rike,
Som i silkes-väfd turban,
Mantelfliken öfver skuldran,
Skred förbi på saffian.

Men den lytte olycksbrodern,
Som man bättre kom i håg,
Myntet lät förstulet falla
I dens hand, som icke såg.

Väl man kunde le af vemod
Åt den stackars blindes ord,
Stora, som han tackat någon
Af de lycklige på jord,

Då han önskade åt gifvarn
På orientaliskt vis
Många sälla lefnadsdagar,
Höghet, rikedom och pris.

Kanske dock, då gubbens önskan
Blef beledt af hvarje klok,
Skrefs ett namn med englapenna
I det glömdas hufvudbok.

Trappisten.

Du vän af livets sorl och färg, som hastar
Till nya skådespel för hvarje ort,
På dina ströftåg du kanhända rastar
En gång vid Staouëli's klosterport.

Betrakta hur barmhertighet bevisas
Den här af fattige, som samlas hit.
Kabyt och kristen klädas och bespisas
Med frukten af trappistens arbetsflit.

På refektoriets enkla håfvor bjuden,
Förfriska dig i dagens heta qvalm,
Men brodern i den hvita ordens-skruden
Du störe ej i skuggan af hans palm!

Gå ur hans väg! Din synkrets helst begränsar
Den verld, som har till ändamål blott sig.
För denne munk, som tyst sin trädgård rensar,
Fins intet af allt det som lockar dig.

Ty han, som stum här sysslar med sin spade,
Skeppsbruten kom från livvets strida elf,
Sin heta panna han på tröskeln lade
Och bad och sade: »fräls mig från mig sjelf!»

Intill en broders öra böjd, förkrossad
Han blotta fick det sår, han hemligt bar,
Och bördan föll, från sargad skuldra lossad,
Med hvarje minne af hvad förr han var.

Som tiggarn kastar vandringsstaf och ränsel,
Der ett herberge unnar gästfri härd,
Så här vid porten konstnärn fällt sin pensel,
Sitt guld den rike, krigaren sitt svärd.

Var han kanhända något af allt detta,
Den man, som sökte här en stormfri hamn?
Hvad du vill veta skall man ej berätta,
Ty ingen känner här den andres namn.

Om furstens eller dagakarls öden
Förr varit hans, nu ingen mera vet.
I tystnad, späkning, stilla gång mot döden
Här alla funnit samma jemlikhet.

Om myriader varit idel öra
Att fånga upp ett tonfall af hans röst,
Han nu förstummats för att bättre höra
Den tysta stämman djupt i eget bröst.

Om han i festens rus har egt sin gamman,
Af markens frukt han nu ej mer begär
Än minsta näring åt den trötta flamman,
Som till hans profning ännu flämtar här.

Om herradömen att hans nycker tjena
Med gröda böljat som ett haf af gull,
Hans håg nu vändes åt den teg allena,
Der skörd för himlen gror i jordens mull.

Så på sitt timglas lugnt han blicken rigtar,
Tills solnedgången finner tom hans cell,
Då ej ett blad i palmens krona svigtar
I rosigt etherhaf en molnfri qväll.

Af tigande gestalter sänks en kista
Ned i en graf, der intet öga gret;
Men ingen inskrift, intet namn de rista,
Det tarvas icke. Det fins En som vet.

Abdallah.

Sudans svarte neger,
Lustige Abdallah
I den öppna boden
Hör man le och tralla.

Före någon annan
Vaken på sin gata,
Börjar han med solen
Negerfranska prata.

Inom ullig skalle
Ryms visst ej en tanka,
Men på tungan tryter
Aldrig lingua franca.

Mellan blomkålshufvud
Trindt hans eget skiner,
Svarta händer stapla
Gula mandariner.

Fabelaktigt stora
Ananas, meloner
Framför sig han tornar
Upp som bastioner.

Afrikanska jorden,
Värmd af solens flamma,
Ensam har förmåga
Slika frukter amma.

Sjelf Abdallah hemtat
Ur dess starka safter
Barnslig lefnadsglädje
Och en jättes krafter.

Då de gamla landen
Sugits ut till mergen,
Och ett bleklagdt slägte
Krymper hop som dvergen,

Då af tankegrubbel,
Sjuklig lust till vinning
Blodet utspädt bultar
Vid Europas tinning,

Afrika, du rika
Jord med gyllne kornet,
Stjelp då god och sorglös
Ut det fyllda hornet!

När för folk, som hungra,
Dina spenar flöda,
Kanske vaknar glädjen
Åter upp, den döda.

Militärbegravning.

Af blänkande gevär det vimlar
Utefter hela vägens längd,
Af blåa jackors och af hvita,
Rödkulliga turbaners mängd.

Det är ett infödt regimente,
Der under frankisk trikolor
Vid möhrens och kabydens sida
Som vapenbroder negern går.

I trummans dofva hvirflar blandar
Musiken klagande ackord,
Från Blidahs gator skrider tåget
Åt palmbeskuggad kyrkogård.

Den döde öfversten ledsagas
Dit bort af sina tappres led,
Med sorgflor öfver sadeltäcket
Hans trogne lifhäst följer med.

Den enkla kistan re'n står färdig
Att sänkas i det tysta ner.
Ur staben träder minnestalarn,
En gammal ärrig officer.

I talet möta namn från fordom,
Magenta och Sebastopol,
Liksom på mörka vatten dröjer
En strimma af en sloeknad sol.

Men till en bruten hviskning sjunker
Till sist den sträfve krigarns röst,
Det rycker i den grå mustaschen,
Medaljen skälfrer på hans bröst.

Han och den hädangångne ofta
Med samma kappa redt sin säng
På Krim i dyiga tranchéer
Och på lombardisk blomsteräng.

Längs väderbitna kindens färör
En enslig tår i lönn sig stjäl:
»Farväl kamrat, du glömmes icke —
Farväl vår öfverste, farväl!»

Nu brakar salvan från plutonen.
Bakom den tunna rökgardin
De mörke afrikaner skyllra
Med bronsens lugn i hvarje min.

Helt om och marsch! De tåga hädan,
Och blott af krut en flygtig doft
Omsväfvar än den låga kullen,
Som rundats öfver krigarns stoft.

Ett ögonblick, och doften skingrats
Som jordisk äras korta rus,
Och krigsmusiken har förklingat,
Och allt är stumt kring dödens hus,

Och vesterns sista purpur svinner
Som ett godnatt till svärdets tid,
Och öfver palmerna och korsen
De stilla stjernor lysa frid.

Den unga generalskan.

Constantine, på klipphögt fäste,
Der gamen rufvar i molnigt näste,
Och forsen mullrar i mörka djup
Bland tvära branter, som stå på stup,

Der hos min man det mig väl behagar —
Som far han sørjt för min barndoms dagar;
Sin hand gaf tacksam den unga mö
Åt gamle krigarn med lock af snö.

Hans ärr jag älskar, hans pannas fåror;
De pryda blott, liksom djupa skåror
I hjeltens hjälm efter vunnen fred.
Förr'n jag var född, för sitt land han stred.

Till häst jag spränger bredvid hans sida
Och ser hans spahi's i sporrsträck rida.
I röda mantlarne flyger vind —
Då blixtrar öga, då glöder kind.

Min lust är krutröken och paraden,
Och hjertat följer den stolta raden,
Som defilerar i takt och tu
För generaln och hans unga fru.

Ibland, då han på divanen hvilar
Och skärande genom foten ilar
En plågsam hågkomst af Malakoff,
Ge minnena till historier stoff.

Och gladt vi strida med sår och krämpa,
Då vid vårt schackspel vi båda kämpa.
Han är en Moltke, strategiskt lärd,
Och jag det kommande franska svärd.

Jag ler åt grannlåt och diamanter
Och nya sprättande adjutanter,
Som tänka suckande på Paris —
Här fins ej tillfälle till kurtis.

För slika lejon jag blott har löje,
I Batnas vildmark fins bättre nöje.
Med gamle Ali, min säkra vakt,
Mot skogens högdjur jag drar på jagt.

En dag bland klipporna plötsligt kom det —
Uti provinsen man nog vet om det —
Mot oss ett lejon med vredgadt vrål,
Som der på jagten haft monopol.

Men midt i bringan, den raggigt gula,
Rakt genom hjertat det fick min kula,
Och väckte aldrig mer strid igen
Om rätt till jagt i Numidien.

Uti vårt förmak vid spiselhällen
Nu lënt sig breder den sköna fällen.
Det största lejon blott tjena skall
Min ädle herre till fotapall.

Biskra.

Der Atlas' sista strimma
Af dunkelröda berg
Förtonar i en dimma
Af aftonrodnans färg,
Der ögat skönjer bara
Safirhvalf och Sahara
Vid himlens södra rand,
Der höjs som ön ur hafvet,
I blommor halft begrafvet,
Det underbara Biskra
Utur ett svall af sand.

Der skymtar snöhvitt kalkad
En karavan-serai,
Af palmens solskärm svalkad
I doft af evig Maj;
Der gråa hus af lera
De svarta herbergera
Från Ethiopens land;
Der, bäst bland himlens skänker,
Cisternens spegel blänker
Liksom en silfverpenning
I solbränd tiggahand.

Med bössa öfver sadel
Och smyckad som till fest,
Araben, öknens adel,
Der tumlar stolt sin häst;
Der skrider öfver torgen
Med dadelfyllda korgen
Den pustande kamel;
Att främlingar förnöja
Der dansa utan slöja
Saharas vilda döttrar
Vid instrumenters spel.

Skall denna drömverld, blandad
Af ljus och färg och doft,
Ej strax bli öfversandad
I moln af ökenstoft?
Om några stunder korta
Skall allt ej vara borta
Liksom en gyckelsyn?
Är denna bjerta fågring
Mer verklig än den hägring,
Som glimmar der i fjerran
Vid horisontens bryn?

Patriarken.

Guldrödt varm är djupa aftonhimlen,
Långa skuggor nalkas öfver mark,
Der med husfolk, hjordar och kameler
Tägar en Saharas patriark.

Hög bland sina ättlingar och fränder,
Ofvan stoftskyn af kamelens skridt,
Vördnadsvärd som Abraham han sitter,
Sida drägten vit och skägget hvitt.

Med sin Gud och sina tält han drager,
Som hans stam har gjort i tusen år,
Hän till betet bland de svala bergen
Undan torkan, som på slätten rår.

Tryggt som lammet söker modrens sida,
Vandrar han den enda väg han lärt,
Säker att vid målet alltid finna
Ängen, källan, som hans fäder närt.

Inom kort du skall ur qvällens skymning
Höra långt ifrån hans stämmas ljud.
Vänd emot den trakt, der ljuset födes,
Vittnar han i öknen: Gud är Gud!

Villa Landon.

(Biskra.)

På sanden den lena
I lustgården vida
Vi gingo allena
Och sida vid sida.

Hvar blomma sig tedde
Så skön som i Eden,
Och palmerna bredde
Sitt skuggnüt på leden.

Ett sus vi ej hörde,
Ej fjät af sandaler,
Blott guldfisk sig rörde
I klara kanaler.

En bländande villa
Låg bäddad i grönskan,
Så obebodd, stilla
Som skapt af en önskan.

I dammarnes spegling
Vi sågo hvarandra
Vid guldmolnens segling
Bland skyarne vandra,

Som vägen oss förde
I blånande ether,
Som redan vi hörde
Till andra planeter.

Bak palmskogens bälte,
Två steg utom muren,
Låg öknen, som smälte
Till ett med azuren.

O minne från Eden,
O stund allt för korta!
Omkring oss blott heden
Och världen långt borta!

Kustbild vid Tunis.

Farväl till Tunis och Goletta
Och ut i brisens friska bad,
Der ingen landvind kan berätta
Om dofterna i Beyens stad,

Ut från de innestängda gölar,
Der hafvets salta sättes af,
Och der en ensam buffel bölar,
Till knäna i en vattengraf!

Från kusten och dess feberdimma,
Vår brune roddare, ro på
Mot reddens fjerran blanka strimma
Och ångarn färdig strax att gå!

Välkommet Medelhaf, som rullar
I djupaste ultramarin
Med skum på glitterströdda kullar
Och muntert springande delfin!

Vid raska årtag flyger slupen
I morgonluft och morgonsken,
Och droppen gnistrar, öst ur djupen,
Lik oinfattad ädelsten.

Sjöfogel svärmar rundt omkring oss,
Och skimrande i solens brand
De rosenfärgade flamingos
Sig höja flaxande från strand.

En ås med några hvita prickar
Der borta blånar öfver våg,
Och på vår fråga roddarn nickar,
Att det var der Carthago låg.

Hvar äro nu dess tusen segel
Som glänste här så stolt och tryggt?
Hvar är den bild på ytans spegel,
Som sågs vid vattenfogelns flygt?

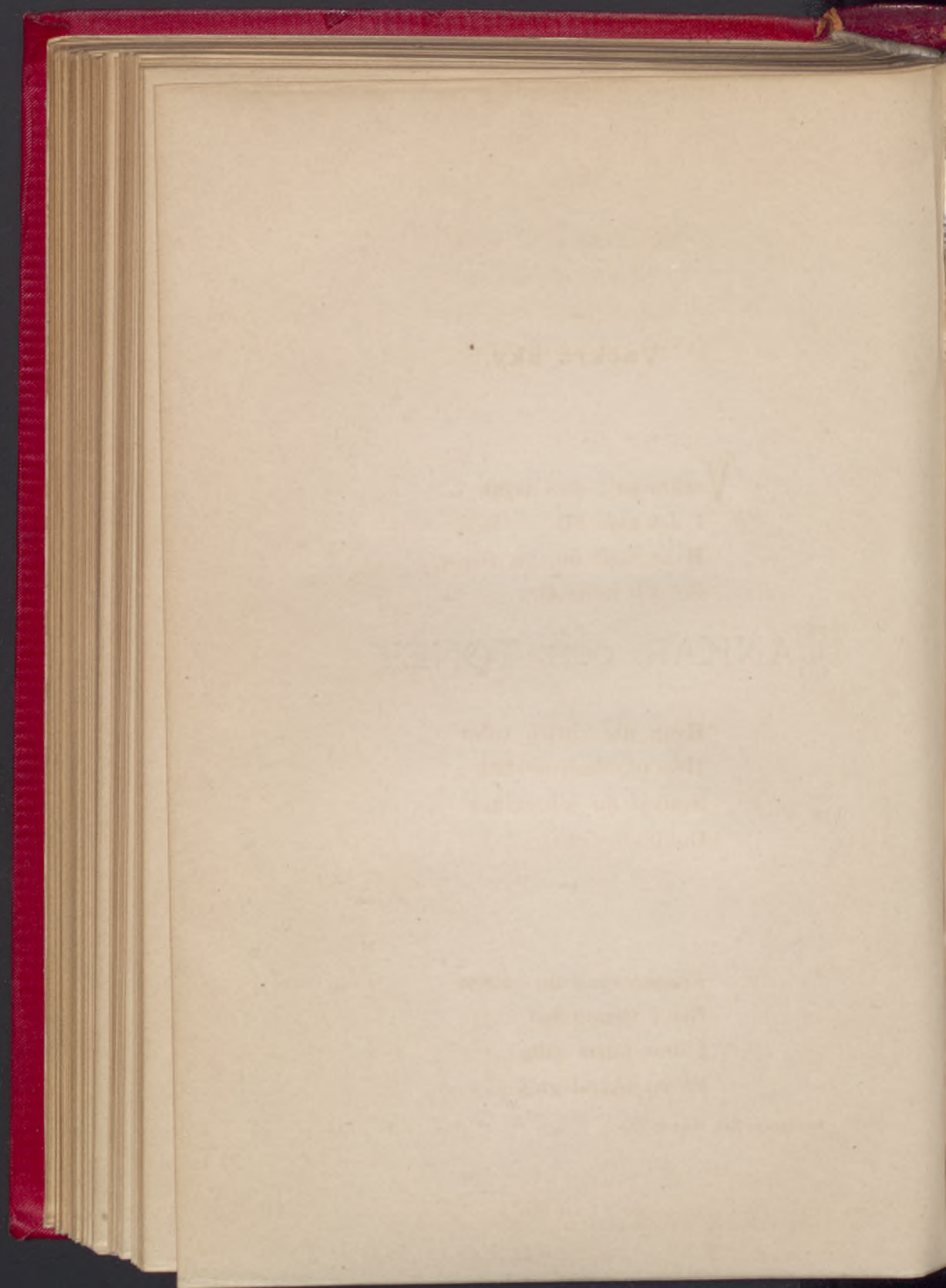
På kusten strimmigt sammanflyta
De hvita punkter efter hand.
De sista perlorna sig knyta
Till minnets rika perleband.

Farväl I syner underbara
På Afrikas, på sagans jord!
Re'n skeppet ger signal att fara
Och ångan hvisslar gällt: ombord!

TANKAR OCH TONER.

Vackra sky.

Vackra sky, som tågar
I det vida blå,
Hvar skall du, jag frågar,
Ro och hvila få?

Hvart dig vinden viftar
Hän på himlens slätt,
Sväfvar du och skiftar
Guldröd, violett.

Kanske skall du smälta
Ner i fjerran haf,
I dess bittra sälta
Få en okänd graf,

Eller högst på bergen
Stympas bit för bit,
Dö och mista färgen
På en drifva hvit.

Luftens sköna hägring,
Skall du helt förgå,
Af din regnbågs-fägring
Intet återstå?

Ack, om sjelf du finge
Reda dig din säng,
Nog i regn du ginge
Ner på majgrön äng,

Att en blomsterskara,
Stänkt med dagg-juvel,
Mätte se'n bevara
Dina färgers spel,

Och den prakt, din slöja
Lånt af himlens ljus,
Så i blommor dröja
Qvar bland jordens grus.

På gammal tomt.

För Stockholms-barn behöfs ej måla
På Norr den mångbesökta punkt,
Der skenor ut som nerver stråla,
Och jernvägsvagnar dåna tungt.

Med front emot Central-stationen
Ett typografiskt praktpalats,
Känt af den röda tegeltonen,
Tar in sin del af samma plats.

Vid snabba pressars gång derinne
De ord, du nedskref vid din klaff,
Mångfaldigas på stampadt linne
Än till ditt pris, än till ditt straff.

I tankens fjärils-vingar bjerta
Med omildt finger sättarn tar,
Och i sin nya drägt af svärta
Den bild ej käns, som sken så klar.

Just här, der svettig snällpress viger
Åt minnet somt, åt glömskan somt,
Här, der den röda muren stiger —
Jag lekt som barn på denna tomt.

Den var en trädgård då, med många
Och sköna träd, med sval berså;
Bland skumma gränders qvafva ånga
En solig, paradisk vrå.

Pioner stodo och tulpaner
På vakt kring rika jordgubbsland,
Dit stora, mogna astrakaner
Från grenen föllo ned ibland.

Här fick inbillningskraften svärma
Liksom i en förtrollad värld
Och bada sig i ljus och värma
Och sadla sagans häst till färd.

Här log mot mig för första gången
En skymt af skönhet och natur,
Här föddes kärleken till sången —
Här, just vid denna röda mur.

Försvunnen är den lilla parken,
Der fantasin sig tumlat fri,
Och på den kala, jemna marken
Står nu ett jätte-tryckeri.

Och der — så ödet dock kan laga! —
Ett brokigt sammansatt fragment
Utaf min ringa lefnadssaga
En vacker dag kom ut på prent.

Jag såg de många hundratalen
Af samma bok, förskräckt lik den,
Som får i spegelklädda salen
Sitt anlet tusenfaldt igen.

Den fina papperssorten lyste,
Och trycket var så skarpt och nytt;
Jag ville läsa, men jag ryste,
Ty hela doften hade flytt.

I tryckta tankar, ack hur matte
Jag eder fann i denna stund
Emot den dikt, som barndom satte
Med gyllne skrift på drömlå grund!

Kolsnaren.

Aldrig ler så fager
Insjövik i nordisk sommardager,
Som der Kolsnarn famnar blommig strand.
När han squalpar morgonglad bland gräset
Och bland vassen, bugande vid näset,
Klingar det som visar långt i land.

Stiga åskmoln tunga,
Tallbevuxna holmar tyckas gunga
Ute der på fjärden hastigt mörk.
In mot skäret skumhvit bölja hoppar,
Medan skurens första glesa droppar
Stänka som en ring kring strandens björk.

Stormbyn fästet lemnar,
Insjön åter rynkad panna jemnar,
Solens strålar bryta dunkel grund.
Sjufaldt skiftad, lätta Iris-bågen
Spänd i skyn och strimmande i vågen
I en cirkel fattar Skenäs' lund.

Börjar vestern glöda,
Molngestalter luftigt rosenröda
Skrida sakta öfver spegelvik.
Liten eka drar en silfverfära,
Och ur djupet fiskargossens åra
Lockar långsamt döende musik.

Klara Kolsnarbölja,
Som med sorl vid lummig brädd fick följa
Carolinens stilla allvarsgång,
Du som, trogen bild af ljusets under,
Skänkte, vexlande lik Dagens Stunder,
Färgen åt gustavianens sång,

Än, när dagen somnar,
Och i aftonglans din dyning domnar
Mellan vassen, bugande mot land,
Gamla minnen anförtror du gerna
Om din Dahlberg, om din Oxenstierna
Åt en tankfull lyssnare på strand.

Liten Karin.

Min Karin, nu dig visa glad
Som min gemål för land och stad —
Ack Herre Kung, din tjenstemö
Af skräck och ångest blott vill dö!

Nu kring de ljusa lockars svall
Den gyllne ringen fästas skall —
Ack, hur mitt hufvud bure sällt
En blåklint-krans bland skördefält!

Nu med de hvita fingrar små
Tag spiran med demanter på —
Ack, hur jag såge mera lugnt
Ett ax, af klara droppar tungt!

Nu sjunk i purpurkuddars famn
Hos mig i tronens trygga hamn —
Min Kung, om lyckan vänder sig,
Min trogna famn skall skyla dig!

Månsken.

I månklar dimma
Står skogens krans,
Dess toppar simma
I silfverglans.

En dager faller
På slotts-kontur
Med klängväxt-galler
På ljust röd mur.

Reseda-sångar
Sin vällukt strö,
Och fjerran ängar
Med nyfäldt hö.

En skugga glider
Kring månljus plan:
En hind, som skrider
Så trygg och van.

På slinger-rosen
Längs fönsterkarm
Den fina nosen
Nu vädrar varm.

Hon tyckes vänta
En smeksam hand:
Skall ingen glänta
På fönstrets rand?

Men rosor, väckta
Ur blomsterblund,
Be helt förskräckta:
Gå bort på stund!

Tyst, om dig lyster,
Ty slottets fru,
Vår äldsta syster,
Hon drömmer nu!

Hjorten.

Flyger flämtande genom skogen
Sårad hjort på sin lätta klöf,
Blod, som sipprar utefter bogen,
Färgar gula Septemberlöf.

Genom blixtrande jägarskara
Fastän träffad han bröt sig ut.
Drefvets hojtande i den klara
Morgonluften dör bort till slut.

Fast i bringan, den breda, djupa,
Sitter kulan, som tar hans lif;
Skogens konung ändock slapp stupa
Under jägarens grymma knif.

Der som tåtast sig skogen hvälfver,
Han sig söker en plats att dö:
Dämpadt sol-ljus bland neckblad skälfver
På den sofvande lilla sjö.

Han vill se, förr'n till slut det lider,
Stället, der han i vårens dar
Stred de väldiga envigs-strider
Om den hind, som hans kärlek var.

Då medtäflaren tvangs att rygga,
Segrarns trotsiga skri bar bud
Till den väntande sköna skygga,
Att nu var hon den starkes brud.

Mellan minnen om vunna fejder
Får den döende hjortens blick
Spegla älskade kända nejder,
Der hans ungdom i lust förgick.

Nu han sträcker sig på sitt läger,
Lent af mossa vid insjöns brädd.
Skogen skänker hvar blad den äger
För att täcka hans sista bädd.

Guldfogel.

Gossen gick till skogens gömma
Från en lexa flygtigt lärd,
Att i fred och ro få drömma
Öfver sagobokens verld.
Toner klara,
Underbara,
Fånga honom i sin snara,
Då en sällsam fogel qvad. —
»Sjung Guldfogel,
Sjung Guldfogel!
Tystnar du bland gröna blad,
Blir jag aldrig mera glad.»

Nu för bröders ystra lekar
 Tar hans förra tycke slut,
 Mellan sagomörka ekar
 Fogelnät han sätter ut.

Fogeln svingar

Lätta vingar,

Sången snart ur fjerran klingar,
 Döende i djupa snår. —

»Dröj Guldfogel,

Dröj Guldfogel!

Genom törnen blindt jag går,
 Följande ditt echo-spår.»

Under höstligt bjerta kronor,
 Vorden man, han irrar än.
 Alla konstrikt spunna donor
 Brustit ha för längese'n.

Röster locka:

»För att plocka

Gyllne skatter, blott dig böcka!»
 Men hans håg står ej till gods. —

»Kom Guldfogel,

Kom Guldfogel!

Stinger törnet ock till blods,
 Sjung blott, blir jag glad till mods.»

Sist bland stammar vinterhvita
Sjunker han — hans kraft är tömd;
Kan dock ej sin tanke slita
Från en hägring en gång drömd.
    Kan det vara
    Villa bara?
Toner nalkas underbara,
Vid hans kind en vinge rör. —
    »Tack Guldfogel,
    Tack Guldfogel!
Blif det sista som jag hör,
Sjung för mig än då jag dör.» —

Svarta svanor.

Svarta svanor, svarta svanor
Glida som i sorgetåg,
Leta sjunkna solars skimmer
I den nattligt dunkla våg.

Mörk, liksom i eld förkolnad,
Är den rika fjäderskrud,
Näbben, stum i blodig purpur,
Ännu bär om branden bud.

Hvita svanor tamt i vassen
Kryssa efter gunst och bröd;
Ut på djupet, svarta svanor,
Ut, I barn af natt och glöd!

Vinrankan.

Skördemannens knif och höstens vindar
Rankans skrud klädt af,
Skälfvande hon nakna grenar lindar
Kring sin kala staf.

Ej på honom höstens härjning biter
Mer än sommarns glöd;
Medan regnet rankan söndersliter,
Säger hennes stöd:

Nu hos oss det samma värdet träder
Ohöljdt fram till sist.
Ingen grönska mera öfverkläder
Någon lönlig brist.

Jag är trä — och du är ock detsamma!
Trots ditt forna pris,
Duger du blott mata härdens flamma,
Arma, svarta ris!

Du var den, hvars ungdom blef omgärdad
Ömt på utsökt grund;
Lemnad åt sig sjelf, min kraft blef härdad
För min prøfvostund.

Derför blef jag vuxen alla strider,
Ödet mig beskär —
Arma ranka, blottad nu omsider,
Se hur svag du är!

Rankan, döende och tryckt till mullen,
Endast gaf till svar:
Medan solen log och värmdde kullen,
Drufvor här jag bar.

En natt i Augsburg.

† Augsburg jag en midnatt gick
I månens ljus,
Min skugga uppåt väggen smög
På Fuggers hus.

Den gamla staden låg i sömn,
En dikt i sten,
Med gaflar sirligt spetsiga,
I månens sken.

Och breda fönster glindrande
Med rutor små
Och ornamenten i gothik,
Af ålder grå,

Och stenansigten grinande
Och drakars gap
Fantastiskt läto mig förstå
Mitt främlingskap.

Men bäst jag vandrade omkring
I nattens frid,
Mitt inre öga såg en syn
Från svunnen tid.

Af mina fjät på öde torg
Ur slummern väckt,
Steg upp med sakta andesorl
En bortdöd slägt,

Patricier och handtverksmän
I djupa led,
Hvitklädda jungfrur, stadens råd
Med gyllne ked,

Och midt ibland dem, hög till häst,
Så ljus och mild
En segerherre, fromhetens
Och styrkans bild.

Och mödrar lyfte sina barn
I famnen opp
Att skåda räddaren från Nord
Och Tysklands hopp.

Hans fanor fladdrade för vind
I blå-gult svaj
I de förtrycktas frihets-vår,
I folkens Maj.

Och skarorna sig slöto tätt
I hjeltens hägn
Vid tusendes välsignelser
Och blomsterregn.

Nu synen svann — på öde torg
Sken månen ner,
Och jag stod ensam kvar, men ej
Som främling mer.

Jag kände, att här borgarrätt
Jag också fått,
Så visst som fosterland är mer
Än torfvan blott,

Så visst som dygnets tomma lif
Är endast dröm,
Men verkligt det, som ej förgår
I tidens ström,

Så visst som oss till egendom
Och arf vardt skänkt
Hvad höge andar verkat stort
Och ädelt tänkt.

Ett stycke Sverge än jag såg
I stad och trakt,
Som Gustaf Adolf en gång vann
Med hjertats magt.

Göttingen.

Stilla Göttingen, der Muser trygga
Bo och bygga
Bak den lummigt skuggiga bastion!
På de fordna
Fästningsvallar, promenader vordna,
Lindar stå, en fridens garnison.

Här bor Pallas kungligt, ingen annars;
Hennes grannars
Hus och hem ej stolt sig torna just.
Inga varor
Här till spegelfönster locka skaror
Med fäfanlighetens ögonlust.

Men till murar, lågt från marken lyfta,
Blickar syfta,
Dragna dit af skrift på marmorhäll:
Namn, som bäras
Högt på ryktets arm, här sett sin äras
Ljusa morgon eller lugna qväll.

Göttingen, mot dina gröna vallar
Dämpadt svallar
Fejdens, flärdens sömnlöst yra brus;
Djupt inunder
Tindrar upp emellan hagtornslunder
Studielampan i den lärdes hus.

Då hans blonda dotter rör tangenter,
Stå studenter
Lyssnande i dunklet utanför:
Svärmerier,
Schuberts månskensljufva melodier
Ut i doftfull sommarnatt hon strör.

Här, i detta hulda hörn af världen,
Mätt af färden
Vandrarn stannar, barmen vidgas fri.
Mildt förgätna
På en bänk, der lindens skuggor tätna,
Tankens bördor, liksom ränselns, bli.

Utan fruktan att hans byggnad ramlar,
Drömmen samlar
Luftigt virke till en framtidshamn:
Der fins Eros,
Fins musik och blommor och Homeros,
Ro och glömska och en öppen famn.

Almosor.

Blåa turturdufvor kurra
Vid en trädgårdsdörr i frosten,
Fjäderbrösten upp de purra,
Och på snön de leta kosten.

Fagra herrskarinnan sållar
Guldkorn ut och svärmen lockar:
Rundt kring mantelns sobelfällar
Hvad det flaxar, hvad det plockar!

Fram en annan skara vankar,
Tiggare, det syns på skicket,
Eljest deras namn är tankar —
Väl de välja ögonblicket.

Se, de skrida uppför backen
Till den rika gifvarinna:
Tomma amphoran på nacken
Säger, att af törst de brinna.

Jean Reboul.

I Nimes, der romersk marmorkolonnad
Står sörjande bland nutids kalk och tegel,
Jag svalka sökt vid parkens vattenspegel
Bland lemningar utaf Dianas bad.

Der, Jean Reboul, jag stannat hos din stod;
Till yrket var du bagare allenast,
Men samma hand, som knådat degen senast,
Att röra lyrans fina sträng förstod.

Din ljufva sång vid lifvet återband,
Så lyder sägen, en förtviflad moder
Och löste upp i stilla tårefloder
Den sorg, som vacklade på vanvetts rand.

På diktens rika fält, der doft och glans
Så ofta gjort en blommas hela värde,
Din sång 'ej hjertan tjuste blott, men närde,
Ett ädelt hveteax i brokig krans;

Och åter, när du flitigt lade glöd
Inunder nyttans ugn att munnar mätta,
På samma gång bekräftade du detta,
Att jordens barn ej lefva blott af bröd.

Vid jernvägstationen.

»**A**n slipper ingen ut ur salen,
Min gumma, är ni rakt befängd?
Tilldess man gifvit stoppsignalen,
Hålls dörren till perrongen stängd.»

Så bjöd den myndige gendarmen
Med hot i blickar och i ton,
I det han motade med armen
En gammal ifrig qvinsperson.

Hon kommit från sin vinplantering
Till staden, utstyrd rent besatt
I tjugo-talets kostymering,
Med puff-ärm och ofantlig hatt.

»Seså gendarm, hvarföre bråka?
Jag måste ut i alla fall,
Jag vill, jag skall min gosse råka;
Ni hör gendarm, jag vill, jag skall.

»Min son är med på tåget, hör ni . . .
Baptiste, korporaln ni vet, min son.
Min Gud och Fader, orätt gör ni . . .
O var nu snäll, drag regeln från!»

Hon öfverljudt begynte skrika,
Men publikum af skratt sig vred.
Gendarmen ändtligen gaf vika
Och upplät väntsaln med en ed.

I samma stund ett utrop trängde
Igenom hopens sorl och prat,
Och gumman sig kring halsen hängde
Uppå en häpen, lång soldat,

Och tårar ned i strömmar flöto
På epålettens röda garn,
Och orden fram i snyftning bröto:
»Det är mitt barn, det är mitt barn!»

En hvar med aktning vek åt sidan,
Och löje stärfjades och hån.
Gendarmen sjelf, i sträf förbidan,
Fick litet sol i ögonvrån.

Telegrafan och foglarne.

På telegrafens spända tråd,
En luftig tankens brygga,
Små muntra sparfvar hålla råd
Och gunga sorglöst trygga.

De qvittra lifvets korta dröm
Och i sin lek ej ana
Den tysta, oafbrutna ström,
Som följer trädens bana.

Ej mer af tankens etherfärd
De varsna eller höra
Än vi utaf den andeverld,
Som hviskar vid vårt öra.

En evig chör af djupa svar
På alla jordens frågor
Förklingande förbi oss far
På rymdens lätta vågor.

Knappt når ett echo då och då
Vår stoftbemängda daning,
När sakta tona strängar två,
Som heta dröm och aning.

För sent!

Liten tiggarflicka, klädd i lumpor,
Står framför ett upplyst prakthotell.
Frysande, förutan skor och strumpor,
Ber hon om en slant till bröd i qväll.

Du är icke hård, — men penningpungen
Svåråtkomlig göms bak rockar två,
Och stå stilla för den stackars ungen
Kan du icke, när det blåser så.

Vid ett bord med silfver och kristaller
Snart du sitter varm inunder tak,
Men ej soppan dig på läppen faller,
Vinnet har ej mer sin gamla smak.

Vid hvart fat, som bjudes fullt till randen,
Hvaråt du helt tankspridd säger nej,
Ser du blott den lilla magra handen,
Och du frågar tyst: hvi gaf jag ej?

Nästan ond att känna dig så blödig,
Stiger du från bordet upp att gå,
Tänkande: hvad oro var här nödig?
Barnet står nog kvar. Nu skall det få.

Ack, för sent! Den lilla är försvunnen,
Tomt är hörnet, der hon senast stod.
Som en bubbla är hon fort förrunnen
I den stora mörka menskoflod.

Som hon kom, så gick hon omedveten
Om den sändning, som hon haft hos dig:
Af den eviga Barmhertigheten
Kanske enkom utsänd på din stig!

Edelweiss.

På fjellet, der molnet siktar
Sin snö öfver öde topp,
Der knappast ett grässtrå svigtar,
Och alp-rosen sjelf hör opp,
Bland isarne hvit der spirar
En blomma ur grund af gneiss,
Hon gränsen för lifvet sirar
Och kallas för Edelweiss.

Då hösten en dödssång ringer
För blomster i lägre zon
Och stryker med frostigt finger
På kindernas skära ton,
Då rosen sin krona lutar,
Och stormar dess blad förströ,
Då skönhetens välde slutar,
Står Edelweiss frisk i snö.

Deruppe i bergets skrefva
Hon talar ett tänkvärdt ord
Om känslor, som öfverlefva
All fågring och fröjd på jord.
Den kärlek hon troget prisar,
Som rosorna ser gå ut
Och dock, mellan snö och isar,
Än blommar vid lifvets slut.

Ökensyn.

Het är dagen, utan svalka natten.
Törsten bränner menskor och kameler.
Ökenvandram för en droppe vatten
Gerna gáfve perlor och juveler.

Sina ögon skuggande med handen,
Ropar då en pilgrim, glad i hågen:
»Vänner, sen I sjön vid himlaranden?
Solen glittrar på den blanka vågen!»

Alla studsa vid den sköna synen,
Nya krafter får den trötta skara,
Endast ledarn rynkar ögonbrynen,
Säger suckande: »en hägring bara!»

Och likväl — om detta sken de följa,
Som flyr bort vid horisontens gränser,
Nå de sist till hafvets stora bölja,
Der hon tusen mil i fjerran glänser.

Om det sköna mål, som blicken bländar,
Än för åtrån tyekes vika stundligt,
Sannings haf, der ökenfärden ändar,
Ler i strålar, gränslöst, outgrundligt.

Fiskmåsarne.

Fiskmåsar två
Mot himmel blå
I morgonsolen blänkte
Och åter snart
Med pilens fart
I hafvet ned sig sänkte.

På vingens snö
Fick böljan strö
En snabbt förrunnen droppe;
Ett ögonblick —
Och flygten gick
Till rymdens haf deroppe.

O sälla par,
Som hemvist har
Emellan jord och ether,
Som af och an
Så dyka kan
I djupens hemligheter,

Som jordiskt nyss
I svallets kyss
Bjöd lågorna att svalkas
Och ur dess famn
I snöhvit hamn
Mot solen åter nalkas!

Vägen till Taormina.

Utmed kusten sig vägen slingrar
Mellan grönska och mörkblå sjö.
Eos lyfter med rosenfingrar
Töckenslöjan från Etnas snö.

Mandelträdet vid stigen nickar
In i vagnen med blom på qvist,
Som en rodnande dryas blickar
Fram ur lunden med lekfull list.

Af Oceani sånger burna,
Skymta bilder från mythens land.
Hafvets sorlande jätteurna
Ger sin klangfärg åt klassisk strand,

Hviskar ännu på ionisk tunga
I det darrande glittersken
Böljefriska, everldligt unga
Rhapsodier ur Odyssén.

Fångna kärleksgudar.

En bur af amoriner full!

Hvem är som så grymt dem sårar?
De snyfta och torka med lockar af gull
Fallfärdiga barnatårar.

De sitta och huka och titta fram
Emellan burens käppar,
De skälfva och sucka, stackars små lam,
De huttra med rosiga läppar.

Hör på den lille, hur frusen och arm
Han ber genom burens stängsel:
Jag vill ej bli fri, men jag vill till din barm,
Jag vill endast byta fångsel!

Fången.

Kall för doft och fogelqwitter
Och Sorrento-böljors sus,
Lagen vid sin vigt-skål sitter
I sitt glädjetomma hus.

Solen skära dagrar målar
Midt emot på kalkad knut,
Gyllne frukt bland grönska strålar
Ofvan mur vid grändens slut.

Med den trotsigt vilda luggen
Och ett lika yfvigt skägg
Syns ett anlete i gluggen
Bakom gallret högt på vägg.

Mannen der uti sitt fängsel,
Pannan lagd i dystra veck,
Ser naturen genom stängsel
Korsad som af svarta streck.

Men nu ljusnar plötsligt fången,
Har han icke hört i gränd
Re'n den nymf-likta lätta gången
Och en stämma kär och känd?

Det är hon — den ton hon gnolar
Säger, att hon än är hans.
Tvänne varma, mörka solar
Rigtas upp i fuktig glans.

Oförmärkt, med vana händer
Nu en liten blomsterqvast
Genom gallret in hon sänder
I ett skickligt måttadt kast.

Rosorna en helsning bära,
Skickad af de läppar två,
Hvilka glöda, ack, så nära
Och så långt ifrån ändå!

Må den stränga lagens balkar
Fälla dom omutligt rätt!
Dessa kära rosenkalkar
Döma på ett annat sätt.

Männe solens strålar fråga
I hvad fann de strö sitt guld?
Kärlek, kärlek, himlalåga,
Spörjer du om straff och skuld?

Geten.

Lätta språng på förstugolfvets stenar
Och en liten klockas muntra ljud!
Det är geten, som i fyllda spenar
Bringar sundhet åt min hjertebrud.

Brunhult flicka med sin blanka stäfva
Och det täcka, lekfullt ystra djur
Framför väggens röda kalkgrund sväfva
Som en fresk uppå Pompeji's mur.

Låt mig stryka lent den fina raggen
Af orangeblommans hvita färg:
Fuktig än den käns af honungsdaggen
Från Sorrentos betes-rika berg.

Lilla helsogifverska! Du ströfvat
Natten öfver fritt i skog och mark,
Än hos frodig klöfver har du töfvat,
Än der thymjan doftar söt och stark.

Kanske har du sett hur fauner lekte,
Lustigt stegrat dig i nymfers dans,
Känt, hur deras mjuka armar smekte,
Se'n du fångats med en blomsterkrans?

Männe ej i mänskensdalen rördes
Luftiga cymbaler utan ljud?
Männ' du ej som låtsadt offer fördes
Fram åt Pan, den store skogens gud?

Bar du icke hem från gudalunden
Denna underbara helsoflod?
Bor ej der, med lifvets saft förbunden,
Gyllne ålderns ljusa lefnadsmod?

Älskade, ej mera dystert grubbla!
Här står helsans rågade pokal:
Se, mot randen höjs den varma bubbla,
Och kristallen färgas i opal!

Dryadens byte.

På lummiga udden
Med bråddjup och stalp,
Som fannas af golfens
Safirblåa squalp,

Mot stam af oliven
Jag skrifvande satt,
Den ystra sefren
I häftet fick fatt.

Från klippa till klippa
Jag såg, hur det föll,
Ett blommande törnsnår
Till sist det behöll.

Förgäfves från branten
Jag sträckte mig ner —
Dryaden sitt byte
Tillbaka ej ger.

Den vare då hennes,
Min började dikt,
Som gungar bland rosor
Vid grenarnes svigt.

Snart qvällen skall komma
Med smekande hand
Och drypa ur daggskåln
På tankarnes brand.

Det dunkla skall skäras
I månljusets bad,
Och nattvinden vända
De oskrifna blad,

Och näktergaln sluta
För rosen helt sent
Den afbrutna strofen,
Som dig den var ment.

Blåa grottan.

Med vår båt vi sakta flöto
In i bergets slott,
Hvalfven, som kring oss sig slöto,
Vattnet, — allt var blått,

Blått, som framtid luftigt bådad
För en ynglings syn,
Blått, som hoppets trollkust skådad
Bortom himlens bryn,

Blått, som vi i drömmar måla
Sjunket fabel-land,
Der ur djupet bilder stråla
Flygtigt skönt ibland.

Ut vi gledo i vår eka:
Hur var allt förbytt!
Haf och himmel tycktes bleka,
Färg och fägring flytt.

Endast i ditt underbara
Blåa ögonpar
Dröjde än den azurklara
Skönhetssynen kvar.

Palazzo Strozzi.

I natt i drömmens värld på gästning,
Här i vårt Florens har jag stått
Invid en trotsig grästensfästning,
De forna Strozzi's dystra slott.

Från glesa skyar månen blänkte
På gallret framför fönsterkarm.
I toner högt på dig jag tänkte
Med mandolinen på min arm.

Ur skuggan plötsligt såg jag rusa
Af masker en beväpnad ring:
Jag kände lifvets källor frusa
Vid dolkars isigt kalla sting.

Af hela skarans fötter trampad,
Jag såg mitt hjerta rödt på glänt
Och mandolinen sönderstampad
I hundra skymfede fragment.

Nu blixtrade den blanka eggen,
Och som en mächtig purpurström
Mitt blod jag stänka såg på väggen . . .
Då spratt jag upp — det var en dröm.

Vid sol-ljus dag min första handling
En vandring var till samma plats.
Men hvilken leende förvandling
Var skedd med nattens drömpalats!

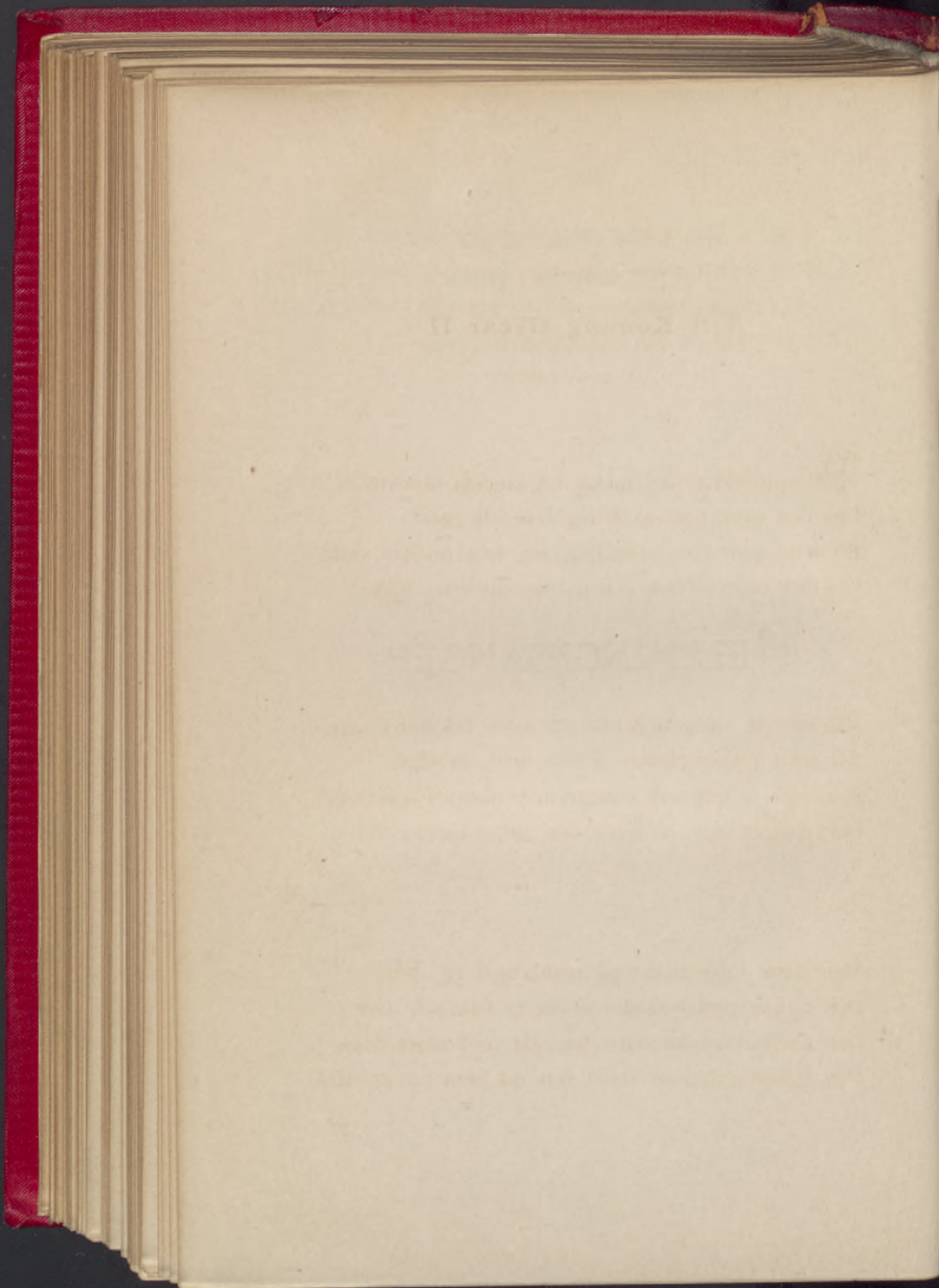
Mot muren blomsterbord sig stödde,
Der vårens rikedom låg tömd,
Den hörnsten, der jag tyckt jag blödde,
Var under berg af rosor gömd.

Se här de rödaste bland röda
I daggig fågrings bjerta spel!
För dig de purpurvarma glöda,
Och mandolinen — den är hell!

HELSNINGSSÅNGER

Till Konung Oscar II

d. 21 Januari 1879.

På nytt vid tinget mötas nu landets sändemän,
Och öga emot öga stå Kung och folk igen.
En hvar som i en spegel då ser, från misstro skild,
Uti den andres blickar hans uppsåts rena bild.

Väl har på mången panna ett moln bekymret lagt;
Att midt i ymnigheten vi lida brist, är sagdt.
Som förr ej muntert klingar mot städet släggans fall,
Och gagnlös står på roten den redan mogna tall.

Men värre tider hvilat på hydda och på slott,
Och tyngre prof bestodos af Sveas folk och drott.
Den gamla svenska arten nog går med seger fram:
Den spänstig är som stålet och rak som furans stam.

Från Sundets ljumma bölja, från Nördens frusna pol
Nyss män i endrägt nalkats Christinas silfverstol.
De känna denna höga och kungliga gestalt,
De känna denna stämman med ord af vigt och halt.

Flög der ej som en ljusning på många sträfva drag?
Inunder ojemn yta bor folkets hjertelag.
Dess kärlek fordom köptes lätt nog i eld och blod —
Nu skall den vinnas stilla af trofast tålmod.

Här kommer den till tronen, fastän ej ordrik gäst,
I dag, då Oscar firar sitt halfva sekels fest.
I enkelt skick den kommer, den kommer blid och
varm,
En ros, som oförmodadt slår ut ur fjellets barm.

O Konung, folket vittnar om dig ett sanningsord:
För frid, för rätt och frihet är du ett värn i Nord.
Bland statens värf de trägna ej börda fins så tung,
Att ej din skuldra delat den, vår ädle, gode Kung!

Låt Söderns sjelfmords-yra blott hopa grus på grus!
Ej några kedjor spännas att vakta om ditt hus.
Vi gärda kring med lagen den fasta samhällsgrund,
På hvilken Sverge byggdes från häfdens första stund.

Haf tack för säkert öga — det tillhör havvets son,
Som märker stormars antåg af tecken långt ifrån,
Som följer Nordens stjärna med en orubblig tro —
Haf tack för dagens tunga och för försakad ro!

Haf tack — så heter sorlet, som förs af vindens flägt,
Der tysta böner gjuta en sommars andedrägt.
De smyga kring ditt äne, liksom de smälta tänkt
Den första frost, som åldern i dina lockar sprängt.

Haf tack, så säger sången — så ville den ha sagt,
Om kvar en harpa funnes med hugstor siarmagt. —
Haf tack, att än din kärlek du egnar varm och hel,
I hvilans korta stunder, åt Sveas strängaspel.

Haf tack, att under purpurn ett hjerta jemt fick rum...
Men sångarn hejdar ordet och blir af vördnad stum.
Det är ej tacksamheten uti ett enda bröst,
Det är de mångas stämman, som lånat här hans röst.

Till Kanslirådet Gustaf Sanndahl. *

Hvadan detta ljud, som slog mitt öra?
Nycklar rasslande vid låset röra
Till en hvalfdörr tung af jernbeslag.
Gamle vårdarn sista gången närmar
Aktsam hand intill förgyllda permar
Och från dam befriar
Mer och mindre eviga fördrag.

Trygg han kastar nötta embets-selar,
En traktat ej i arkivet felar,
Ej ett enda prentadt pergament.
Dessa mästerverk af kalligrafer
Mätte de till alla paragrafer
Aktas lika troget
Af en hvar stormächtig kontrahent!

* Vid en afskedsfest, då han lemnade Arkivarie-befattningen i Utrikes-departementet.

Allting fins: — rapporter af spioner,
 Kapar Lamberts luftiga millioner,
 Munckens papper, Stedingks mémoires,
 Utur Gustafs sår en bit af skrotet, —
 Skynda, Collett, skynda, tag emot'et!
 Nycklarne till hvalfvat
 Har ej Sanndahl mera i förvar.

Gamle vän, förrän från oss du skiljes,
 Dröj ett ögonblick, gör oss till viljes
 Här i rankornas förtrogna famn;
 Än arkivets dam i halsen sitter,
 Kom till bordet utan glans och glitter,
 Enkelt som hos Flaccus, —
 Kronans kaka har ej många namn.

Märk, hur i det glas, som vänner råga,
 Hägringar från flydda dagar tåga,
 Minnen nicka, bleka konterfej;
 Tårlös ser du fagra bilder skrida,
 Lyckan sjelf må sig tillbaka vrida,
 Lockande från hjulet —
 Af den falskas gunst beror du ej!

På det klot, der halkande vi tråda,
Magter fulla utaf nycker råda,
Böljans gud den sparda skärfven stal.
En ett skepp, en annan riken mister,
Titlar vexla om i ditt register,
Furstars, staters skiften
Du ju bokfört der i hundratäl.

Derför du med jennmod kan fördraga
Hvad de blinda öden ge och taga —
Hjertat lärt att spränga gyllne garn.
Säll dock du — då vestern purpurfärgas,
Kan du se den trötta dagen bergas
Bakom egna furor
På den torfva, du höll kär som barn.

Till den lund, som hyddan öfverhänger,
Knappt ett mattadt echo mera tränger
Af allt kif framför Fortunas dörr.
Du är säll — med vidgadt bröst du känner
Suset från de gröna barndomsvänner,
Då i blad och blommor
Våren ler och leker liksom förr.

Hvad gör det, om locken, glesnad, grånar?
Blott i sinnet fläckfri himmel blånar,
Kommer qvällen rik på stilla fröjd.
Lugn du ser mot fjerran stjernelanden,
Hör, hur stormens brus dör bort vid stranden,
Der bland rang-skepps spillror
Du din båt har frälsad och förtöjd.

Veteran, då nu vårt glas vi lyfte,
Läs i allas blickar samma syfte,
Se vår aktning skrifven oförstäld:
Förebild af gammal tro och heder,
Då du skiljes nu ur våra leder,
Tag vår varma hyllning,
Tag den med i ålderns svala dæld!

Januari 1879.

Flyttfogelpost.

(Med ett italienskt träarbete till A. och F. v. Haxthausen.)

Nu är vår — och Nordens fogelskara
Lik ett bugtigt band
Ses deruppe genom rymden fara
Hem från Söderns land.

Nu att öfvergifva barbaresken
Är ej storken sen,
Lemnar röd flamingo qvar vid träskan,
Tankfull på ett ben.

Svalan ilar bort från pyramiden
Och från palm-natur
Hem till björkens späda löf och friden
Omkring kyrkomur.

Hundra fogeltåg vi kunnat tälja,
Som oss flytt förbi.
Samma rigtning norrut alla välja,
Alla, blott ej vi.

Snabba svala, om vi endast finge
Knyta några ord
Under hvita kanten på din vinge
Till ett hem i Nord!

Nej, den lilla har ej tid att dröja
För att postbud bli;
Med en svala måste vi oss nöja
I träsnideri.

Vi i tanken ock ha vingar snälle,
Liksom bilden har,
Men som trädet fast på samma ställe
Hållas dock vi kvar.

Res för oss, på ångans armar buren,
Och vårt budskap blif,
Lilla svala, i Sorrento skuren
Ut i hård oliv!

Flyg och bringa mellan slutna permar
Denna svaga gård,
Säg, att så ett par sig tacksamt närmar
Till det andras härd!

Skimmer från en upplyst ruta leder
Tankens fogelflygt:
Vänner, under Nordens qväll hos Eder
Ut han hvilar tryggt,

Sjunger efter mörker, storm och skurar
Der en sång i ro,
Huru pröfvad kärlek modigt murar
Hvar som helst sitt bo.

Bättre plats än just vid Edra fönster
Aldrig sången har,
Trogha vänner, trefaldt sälla mönster
Af ett lyckligt par!

Till G. E. Klemming.

Ofa, då i vakna drömmar
Anden lossar stoftets band,
Med ett trollslag står jag åter
På den gamla Mälarstrand.

Tornens blanka spiror glimma
Fram ur dimmig rosenfärg,
Skeppen rada sig på redden
Under murbekrönta berg.

Slottets ädla fyrkant bjuder
Ögat evigt samma fest,
Kungsträdgårdens friska grönska
Lockar aftonsval dernäst.

Och jag helsar torg och gator,
Helsar kojor och palats,
Osedd i en menskoskara,
Der mitt jag ej mer har plats.

Bland de många kända husen
Här och der en sluten dörr
Säger på sitt stumma bildspråk,
Att en vän här bodde förr.

Lika mycket! Den jag söker
Är en vän af annat slag:
För den kalla, kloka tiden
Passar han ej mer än jag.

Humlegårdens kronor hviska
Kring de rymliga gemak,
Der min vän, den stille lärde,
Kom med skatten under tak,

Kom med Riks-biblioteket
Ändtligen i värdig hamn,
Catharina och *Brynolphus*
Bärande i trogen famn.

Lik ett annat Philadelphia
Geometriskt regelrät,
Sträcker sig en stad af böcker
Ut i ordnadt majestät.

Tvänne gånger hundra tusen
Innevånare i ro
I de tigande kvarteren
Vid de tysta gator bo.

Kära böcker! Bakom titeln
Alltid något fins hos er,
Då hos människorna så ofta,
Utóm titeln, intet mer.

Som det svarta stenkolslagret
Från en urverldsperiod
Ännu gömmer ljus och värme,
Släckta solars stråleflod,

Så i mörknade volymer
Slumrar sedan seklers natt
Månget fruktbart frö till tanke,
Mången lättsöfd kunskaps-skatt.

Du de bundna andar löser,
Du, den vise nekromant,
Hör förgångna släkten tala
Utur götisk foliant.

Från sitt anlete Birgitta
Lyfter då det dunkla dok,
Och en mystisk stjärnehimmel
Djupögd ser ur hennes bok.

Rudbecks snille åter flammar,
Nytändt vid ditt forskarbloss,
Som belyser hvarje fogning
På Atlanticans koloss.

Men ej endast hos de stora
Dväljs du i din stilla stad;
Lika kärleksfullt du dröjer
Vid det minsta tryckta blad.

För det kostliga missale,
Som på äkta pergament
Prunkar med initialer
Målade bland Gothans prent,

Ej en flygskrift du förgäter,
Hvari fordom fattigman
Först fick läsa, hur hans hjelte
Seger öfver Tilly vann.

Hvarje tryck, om än så ringa,
Lägger så ett penseldrag
Till den bild af forntids-Sverige,
Som du ser i lifsvarm dag.

Då ditt ädla gråa hufvud
Sänker sina lockars svall
Öfver någon läderbunden
Bok med spännen af metall,

Träda ej bakom din skuldra
Gäster från en annan verld
För att läsa om sin lefnads
Bragd med penna eller svärd?

Min förvåning ej det väckte,
Om gestalter rundtomkring
Växte fram ur arbetslampans
Dunkelblåa skimmer-ring.

Käre gamle, der du hvilar
Långt från dagens buller skild,
Ser du ej bland döda skuggor
Någongång en annan bild?

Hör du ej i trädens susning
Någongång, då natt är när,
Blanda sig en sakta hviskning
Af en stämman, du höll kär?

Genom stängda dörrar kommen,
Sitter jag hos dig på nytt,
Som jag fordom ofta suttit,
Till dess dagen halfvägs grytt.

Foliantens sidor vändas
Som af fläkt från en gardin,
Våra schackspels-pjeser röras
Sjelfmant i sitt lästa skrin.

Se'n, när morgon bräcker, skall du,
Örat fullt af mina ord,
Finna detta vikta papper
Mellan böcker på ditt bord.

Himlen rodnar öfver taken,
Morgonvinden blåser kallt,
Och till dagg i linden smälter
Hvarje nattens dimgestalt.

Ofta så i vakna drömmar
Står jag än på Mälarstrand,
Ser ditt ädla gråa hufvud,
Söker röd din trogna hand.

Till ?

(Svar på ett Förf. tillsänt, anonymt poëm.)

Sångarhelsning, sångarhelsning
Från det gamla vinterland,
Oförväntad nyårgåfva,
Nådde mig på sydländsk strand.

Ord, som granens nålar hvassa,
Kyliga som nordans skur,
Allt för många slika rymmer
Moders-målets fatabur;

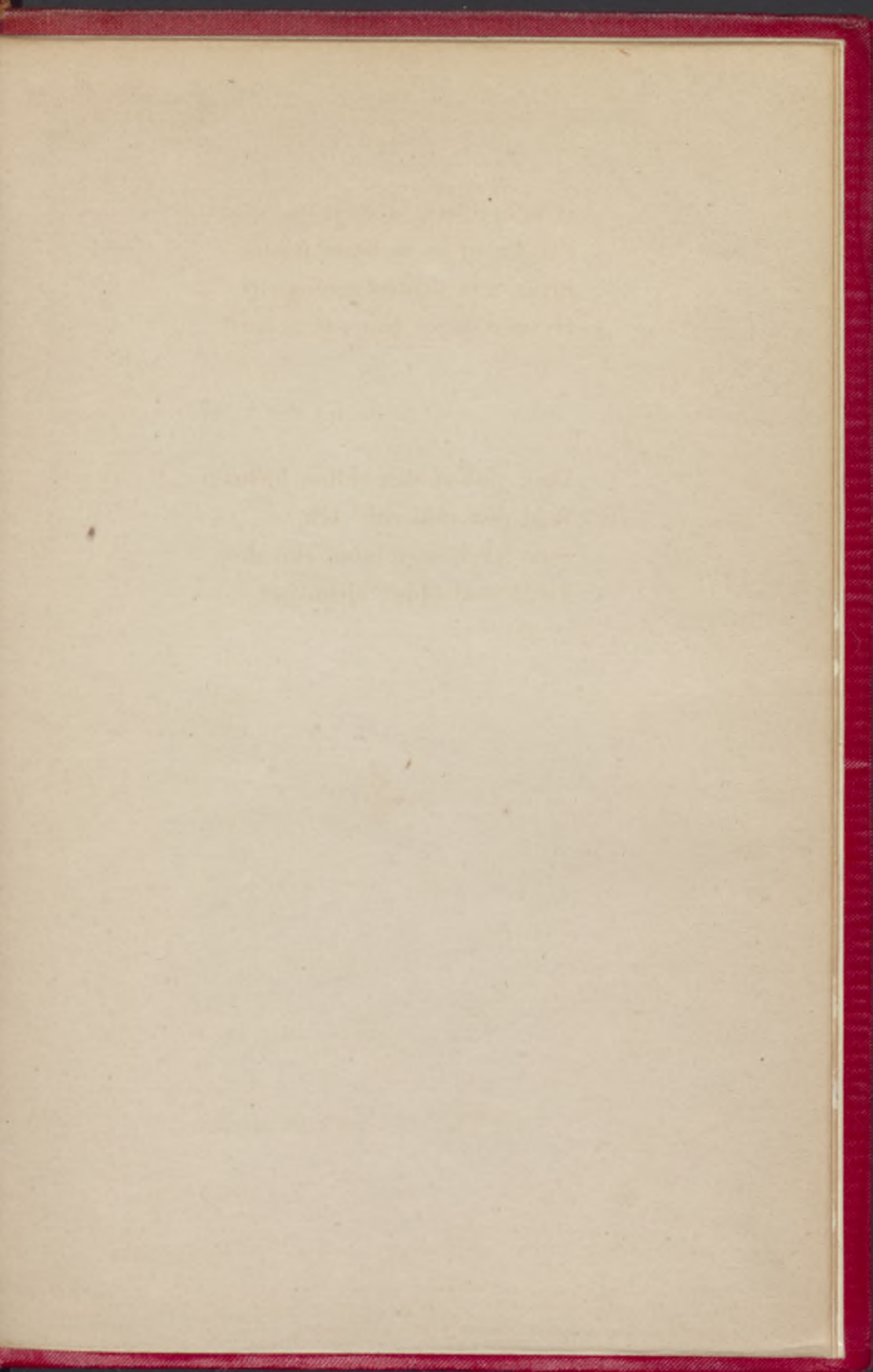
Men i dessa varma toner
Var det bud om sol och vår,
Sprungna ur ett bröst som känner
Och en tanke som förstår.

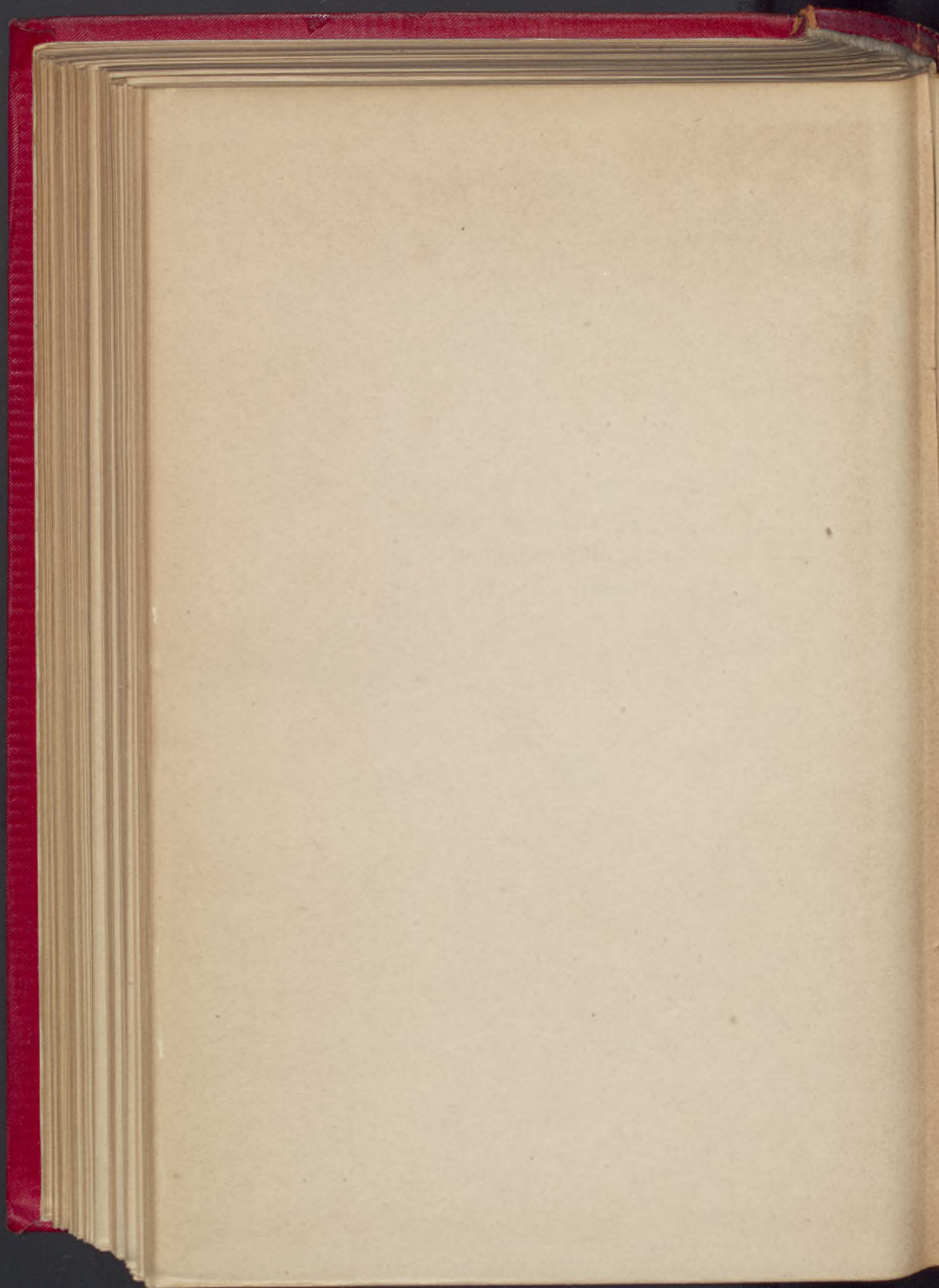

Hvarför blott, så först jag sporde,
Får jag ej en tacksam famn
Breda mot den ädle sångarn?
Hvarför döljer han sitt namn?

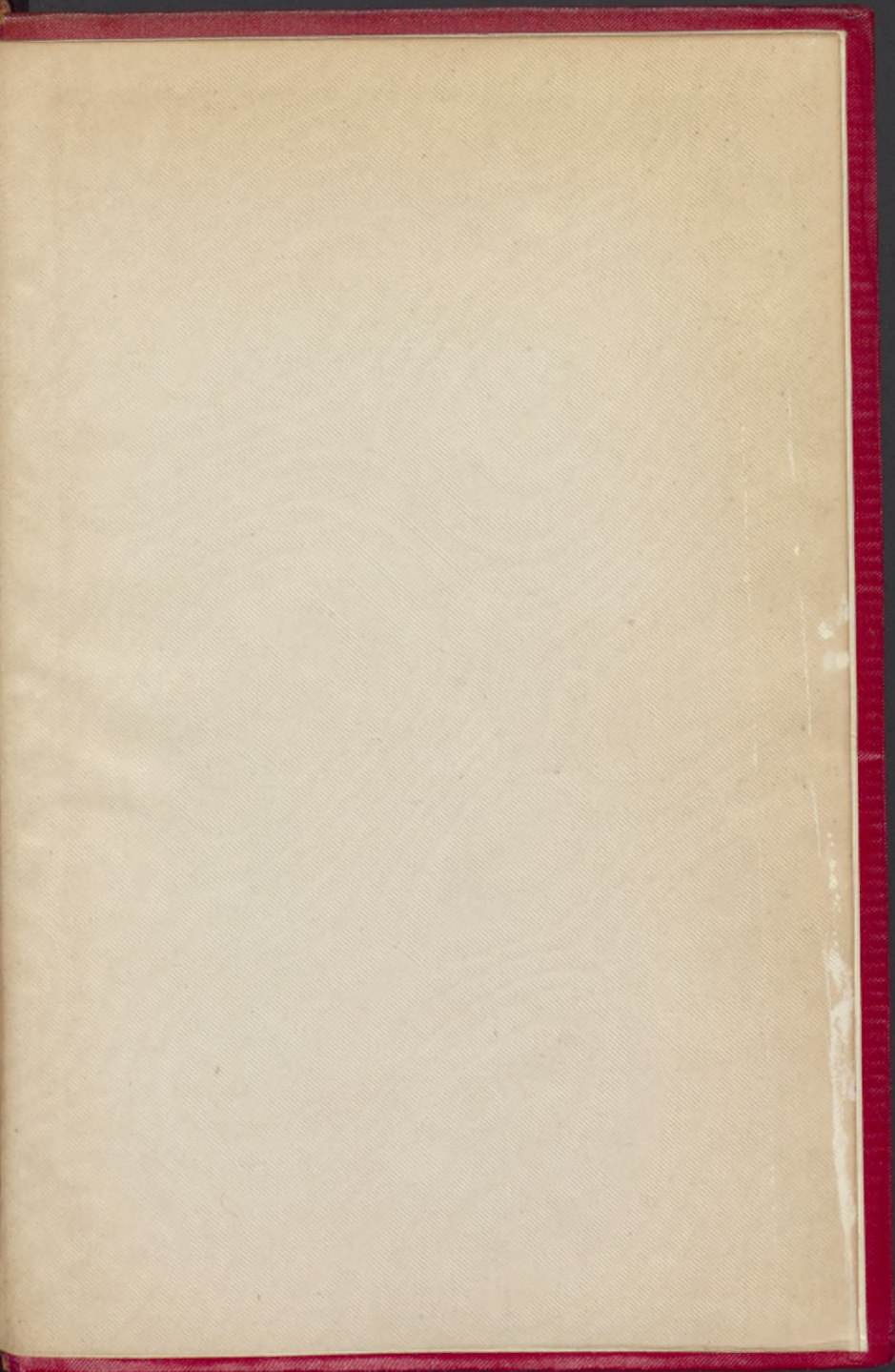
Dock just af den slutna hjelmen
Röjd den ridderlige blir,
Som för vänner inom skrancket
Trädt med öppet hjälmvisir.

6000237480

Göteborgs universitetsbibliotek

